

GESA ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ A.Ş ÖZEL GÜVENLİK GÖREVLİSİ EL KİTABI

- İÇİNDEKİLER -

- 1- GÖREVE BAŞLAMADAN ÖNCE
- 2- GENEL ÇALIŞMA PRENSİPLERİ
- 3- DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ VE CEZAYI GEREKTİREN HALLER
- 4- GÖREVLER VE ÖZELLİKLERİ
- 5- GİRİŞ- ÇIKIŞ NOKTALARI KONTROL ESASLARI
- 6- ARAMALAR
- 7- ARAMA YAPILIRKEN KULLANILAN TEÇHİZATLAR
- 8- TELEFON KULLANMA TALİMATI
- 9- TELSİZ KULLANMA TALİMATI
- 10- E.D.K.S. (TUR KONTROL CİHAZI)
- 11- SİLAH RUHSAT ÇEŞİTLERİ ve TESLİM ALMA KURALLARI
- 12- GÖREV ESNASINDA KULLANILAN DEFTERLER ve FORMLAR
 - a- İŞ YERİ DEVİR TESLİM DEFTER TALİMATI
 - b- ZİYARETÇİ GİRİŞ KAYIT DEFTER TALİMATI
 - c- ARAÇ GİRİŞ KAYIT DEFTER TALİMATI
 - d- OLAY RAPORU
 - e- PUANTAJ
- 13- YANGIN
 - a- YANGIN NEDENLERİ
 - b- YANGIN ÇEŞİTLERİ
 - c- YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI ÇEŞİTLERİ
 - d- YANGIN YERİNDE DOĞRU DAVRANIŞ ŞEKİLLERİ
 - e- YSC NASIL KULLANILIR YANGINA MÜDAHALE ŞEKLİ
- 14- DOĞALGAZ KAÇAĞI VE YANGININA KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER VE HAREKET TARZI
- 15- DEPREM VE DOĞAL AFETLERDE ALINACAK ÖNLEMLER VE HAREKET TARZI
- 16- BOMBA
- 17- TOPLU EYLEMLERE KARŞI UYGULANACAK HAREKET TARZI
- 18- PATLAYICI MADDELERİN TARİHÇESİ
- 19- PATLAMA NEDİR?
- 20- TEHDİT ANALİZİ, EKİP KURMA VE PLANLAMA
- 21- ŞÜPHELİ PAKET VE BOMBA İHBARINDA ARAMA YÖNTEMLERİ
- 22- HIRSIZLIK OLAYLARINDA UYGULANMASI GEREKEN KURALLAR
- 23- GÖREV BÖLGESİNDE MEYDANA GELEN TRAFİK KAZALARINDA YAPILMASI GEREKENLER
- 24- YASAKLAR

1- GÖREVE BAŞLAMADAN ÖNCE

- Temiz Şapka
- Taranmış Saçlar
- Tıraş Olunmuş bir Yüz
- Temiz Gömlek ve Şirket Kravatı
- Her Zaman Görünebilir 5188 Kimlik Kartı
- Temiz El ve Tırnaklar
- Ütülenmiş Pantolon
- Parlak Siyah Ayakkabı
- Temiz Siyah veya Lacivert Çorap
- Giydiğiniz üniforma ile hem kendinizin hem de Güvenlik Şirketinizin saygınlığını arttırın.
- Klâs bir duruş ve dış görünüş, size ve görev yaptığımız kuruma olan saygıyı arttıracak ve hizmet etkinliğinize pozitif etki yapacaktır.

2- GENEL ÇALIŞMA PRENSİPLERİ

Özel Güvenlik Görevlisi Genel Çalışma Kuralları

1. Güvenlik işi süreklilik arz eden bir iş olduğu için, göreve **15 dk** erken gelerek bir önceki ekipten olan olaylar hakkında bilgiler alınmalıdır.
2. Görev boyunca, tarafınıza verilen bakanlık onaylı Gesa Özel Güvenlik Hiz. A.Ş üniformaları ile her zaman örnek teşkil edecek şekilde görev yapılmalıdır.
3. Güvenlik görevi; görerek, dinleyerek ve dikkat ederek yapılan bir iş olduğu için, görev esnasında harici işlerle meşgul olunmamalıdır. Görev esnasında internete girmek, televizyon izlemek, gazete, kitap vb. okumak, radyo, walkmen vb. dinlemek gibi görev harici işler ile meşgul olunmayacaktır.
4. Göreve gelirken ve görev süresince alkol veya uyuşturucu madde kullanılması kesinlikle yasaktır. Aksi durumda disiplin cezası uygulanacaktır.
5. Bugüne kadar gerçekleşmiş olan terörist saldırı, suikast, sabotaj ve hırsızlık suçlarında her zaman bir keşif ve bilgi toplama aşamasının olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle işimiz ve görev yaptığımız tesis ile ilgili, yetkisiz ve ilgisiz kişilerle kesinlikle konuşmak ve bilgi vermek yasaktır.
6. Güvenlik hizmeti verdiğimiz firmalara karşı belirlenen saatlerde belirlenen kişi sayısı ile hizmet vermek sözleşmemiz gereğidir. Bu nedenle bir sonraki nöbetçi, görevine gelmeden kesinlikle görev noktası terk edilmeyecek, böyle bir durumun oluşması durumunda derhal şirket yetkilisine haber verilerek alınan talimata göre hareket edilecektir.
7. Görev yapılan projelerde güvenlik elemanlarının kullanımı için kendilerine teslim edilen malzemelerin, (teçhizat ve doküman; telsiz, telefon, el feneri, tur kontrol cihazı, kayıt defterleri, koruma planı, özel güvenlik faaliyet izin belgesi vs.) her zaman kullanıma hazır halde bulundurulmasından, projede görevli tüm personel sorumludur. Aksi durumlarda ilgili Gesa Özel Güvenlik Hiz. A.Ş yöneticilerine derhal haber verilmesi gerekmektedir.

8. Gerek müşterimiz olan firma yetkililerinden gerek şirket yetkililerinden birinin telefon ve adres bilgileri kendilerinin onayı olmadan kesinlikle başkalarına verilmeyecektir.
9. Herhangi bir sebeple görev yaptığı projeden ayrılan elemanlarla görüşmeniz ve arkadaşlığınızı devam ettirmeniz normaldir. Ancak bu görüşmeler görev yaptığınız yerde olmamalıdır. Aynı şekilde iş yerinize arkadaş veya akrabalarınızı getirmeniz işinizi sağlıklı yapmanıza engel olacaktır. Bu nedenle güvenlik elemanlarının görev yaptığı tesislerde ziyaretçilerle görüşme yapması yasaktır.
10. Görev esnasında uyuma tespit edilmesi durumunda şirket, iş sözleşmenizi haklı nedenle fesih edebileceği gibi uyumanız esnasında hizmet verilen tesiste gerçekleşebilecek bir zarar da tarafınızdan talep edilebilecektir.
11. Güvenlik elemanlarının görevleri esnasında yakasında kimlik kartı taşıması kanuni bir zorunluluktur. Aksi durumda personel, 5188 sayılı yasa çerçevesinde para cezası ile cezalandırılmaktadır.
12. Görev aldığınız Güvenlik Kulübesinin havanın kararmasına müteakip iç aydınlatması açık hale getirilecek, havanın aydınlanması ile kapatılacaktır.
13. Güvenlik Kulübesinde Görevli Personel harici kimse olmayacaktır.
14. Güvenlik Kulübesinde sigara içmek yasaktır.
15. Görev aldınız projede hiçbir araç veya otomobil kullanılmayacaktır.
16. Kalite yönetim sistemi çerçevesinde, iş yeri talimatlarında ve prosedürlerde tanımlanan tüm uygulamaların eksiksiz gerçekleştirilmesi ve ilgili kayıtların, formların okunaklı bir şekilde doldurularak, belirlenen sürelerde saklanması güvenlik elemanlarının sorumluluğundadır.
17. Görev sahanızda kullandığımız **TELSİZ** konuşmalarında kısa anlaşılır, şekilde diyalog kurunuz yapılan anonsları takip ediniz.
18. Her personel vardiya arkadaşının talimatlara aykırı davranışını engellemek ve rapor etmekle yükümlüdür.
19. Kişiye özel evrak, mahkeme çağırısı, icra tebliği, projeye gelen Doğalgaz, elektrik, su vb. faturalar alınmayacaktır. İlgili işletme yetkilisine yönlendirilecektir.
20. Görev esnasında diyalog kurduğunuz tüm kişiler ile uygun ses tonu kısa ve anlaşılır ses tonu ile uygun beden dili kullanarak sağlayınız.
21. Görev aldığınız projelerde yaya veya araç ile giriş çıkış yapan tüm yaya ve araçları nizamiye dışında karşılayınız.

3- DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ VE CEZAYI GEREKTİREN HALLER

1. Giriş-çıkış saatlerini yanlış bildirmek veya bildirmemek.
2. Görev esnasında uyumak.
3. Görev esnasında işini aksatacak şekilde gazete/dergi okumak, televizyon izlemek, radyo dinlemek, sigara içmek vb.
4. Görev yerinde ziyaretçi kabul etmek.
5. Görev yerini kirli bulundurmak.
6. Görevin gerektirdiği işlemleri nedensiz olarak geciktirmek.
7. Güvenliğinden sorumlu olduğu yeri tehlikeye düşürecek hal ve davranışlarda bulunmak.
8. Çalıştığı işletmeden yardım veya ödünç para istemek.
9. İşe gelmeyen personeli gelmiş gibi göstermek veya kayıtlarda tahribat yapmak.
10. İşte edindiği bilgileri 3. şahıslara aktarmak ve matbu evrakları çoğaltmak.
11. İzinsiz olarak iş saati sona ermeden veya görevini devretmeden görev noktasından ayrılmak.
12. İzinsiz vardiya ve/veya görev değişikliği yapmak.
13. İzinsiz ve mazeretsiz olarak işe geç gelmek.
14. Kendisine verilen yetkiyi aşarak iş yapmak.
15. Mazeretsiz olarak eğitim faaliyetlerine katılmamak.

16. İş müracaatı sırasında yanlış bilgi vermek.
17. İş müracaatından sonra formundaki bilgilerde meydana gelen değişiklikleri merkeze bildirmemek.
18. Müşteriye ait telefon hatları ile özel görüşme yapmak.
19. Görev yerini terk etmek.
20. Çalıştığı kurumun itibarına ve saygınlığına zarar vermek.
21. Çevreyi rahatsız edecek davranışlarda bulunmak.
22. Disiplin cezası gerektiren bir fiil tespit ettiğinde duruma engel olmamak veya durumu yetkililere bildirmemek.
23. İşçi sağlığı ve iş güvenliğini veya iş verimini aksatmak.
24. Doğrudan veya dolaylı olarak haberdar olduğu usulsüzlük ve aksaklıkları işverene bildirmemek.
25. Gerekli halde iş arkadaşlarına yardımcı olmamak.
26. Görev saatinde özel işlerle meşgul olmak.
27. Görev sırasında veya görev yerinde kavga etmek, kavgaya sebebiyet vermek.
28. Hasta olmadığı halde kendisini hasta göstererek işi aksatmak.
29. İş esnasında siyasi propaganda yapmak, din, dil, ırk, mezhep ve cinsiyet ayrımı yapmak.
30. İşveren aleyhine propaganda yapmak, personeli kışkırtmak.
31. İşveren güvenini kötüye kullanarak yalan beyanda bulunmak.
32. Müşteri ile tartışmaya girmek, sözle veya fiili tacizde bulunmak.
33. Görev esnasında talimatlara aykırı kıyafetle bulunmak.
34. İşverenin verdiği üniforma dışında giyim ve aksesuar kullanmak.
35. Sakal tıraşı olmadan göreve gelmek.
36. Üniformasına kasten zarar vermek.
37. Üniformasını görev sırasında veya haricinde çıkar sağlamak için kullanmak.
38. Üniformasını görevli bulunduğu süre dışında giymek.
39. Araç ve teçhizatlarına bakım ve temizliğine özen göstermemek, hor ve talimatlara aykırı kullanmak.
40. Arızalı malzemeyi bildirmemek.
41. Koruduğu araç ve malzemeyi izinsiz ve görev dışında kullanmak.
42. Kullandığı malzeme veya eşyaya 10 günlük ücreti tutarından fazla olmayacak şekilde zarar vermek.

4- GÖREVLER ve ÖZELLİKLERİ

a. Nokta Görevleri ve Özellikleri

Giriş ve çıkış kontrolleri ile sabit bir noktadan güvenlik hizmetlerinin yürütüldüğü görev şeklidir.

Güvenlik noktası güvenlik elemanının kontrolü altında olup, tüm giriş ve çıkışlar bu noktadan yapılır, kayıt ve kart verilme sistemi iş yeri talimatlarında belirtildiği usulde uygulanır. Ziyaretçi ve iş takibi için gelen personel ile çalışan personel prosedürleri iş yeri talimatlarında müşteri ve risk analizlerinde tespit edilen usullerle yürütülür.

b. Devriye Görevleri ve Özellikleri

Projenin güvenliğini ve esenliğini korumak, suç işlenmesini önlemek ya da işlendikten sonra takip ederek gerekli yerlere bilgi vermektir.

Devriye hizmetleri; yapıldığı mahal olarak İç Devriye ve Dış Devriye olmak üzere ikiye ayrılır:

c. İç Devriye Hizmetleri:

- Devriye hizmetine çıkmadan önce varsa merkez olarak kullandığınız yere veya görevli diğer arkadaşınıza bilgi verilir.
- Teçhizat gözden geçirilir.(Telsiz, gece ise el feneri v.s.)
- Devriye hizmeti esnasında şüphe uyandıracak anormallikler görülür ise merkeze veya diğer güvenlik görevlisine durum bildirilir, mahalden ayrılmayarak takviye beklenir.
- Takviye gelinceye kadar meydana gelen veya gelmiş olan anormallikler kontrol altında tutulur.
- Tek başına görev yapılan projelerde, Gesa Özel Güvenlik Hiz. A.Ş ve firma yetkililerine haber verilir. Gelecek talimata göre hareket edilir

d. Dış Devriye Hizmetleri:

- Dış devriye hizmetinin iki kişi ile yapılmasının daha uygun olacağı bilinse de, şartlara göre tek kişi olarak da yapılabilir.
- Devriyenin güzergâhı rutin olmamalı, sık sık değiştirilmeli, devriye esnasında yürüyüş ağır adımlarla yapılmalıdır.
- Dönemeçlerde, köşe başlarında durarak etraf gözetilip tetkik edilmelidir.
- Devriye görevi esnasında acil yardım istenmesi hali dışında, güzergâh dışına çıkılması yasaktır.
- Devriyelerin birden fazla güzergâhı bulunduğu hallerde mntıkada buluşma yeri ve zamanları önceden tayin edilir.
- Hava şartlarından ötürü devriyenin dolaşılmasını zorlaştıran sebepler meydana geldiğinde görevin ne şekilde yapılacağına Gesa Özel Güvenlik Hiz. A.Ş Operasyon müdürünün onayı ile proje yöneticisi karar verir.
- Devriye elemanlarının devriye hizmeti devamınca sabit nokta ile telsiz veya telefon ile irtibat kurması asılsa da tehlikeli veya şüpheli durumlar sezildiğinde düdükle sabit noktayı uyarması uygun olacaktır.
- Devriye elemanları görevlerinin devamı süresince herhangi bir sebep ve bahane ile hiçbir yerde oturamazlar.
- Devriye elemanları mntıkası dâhilinde dolaşan şüpheli ve tanınmayan şahısları takip ederler ve gereken yerlere bildirirler.
- Devriye elemanları hareket ve faaliyetlerini güvenlik talimatındaki esaslara uydurmaya mecburdur.
- Her iki devriye şeklinde de devriye hizmetinin bitiminde yapılan devriye hizmeti ile alakalı olarak rapor tanzim edilmesi esastır.

e. Araçlı Devriye Hizmeti

- Şirket tarafından tahsis edilen araçla ile saha etrafında, talimatlar doğrultusunda azami 30 km / saat hız sınırı ile devriye hizmeti gerçekleştirilecektir.
- Gece yapılan araçlı devriye hizmetinde araç üstü tepe lambası mutlaka açık ve çalışır halde devriye hizmeti yapılacaktır.
- Projenin çevresini tel örgü veya duvar boyunca değişik zamanlarda ve istikamette araçla dolaşarak kontrol edilecektir.
- Devriye görevinde çevreyi, binayı kontrol edip olup bitenleri, aksaklıkları görmek ve mümkünse gidermek, mümkün değilse kaydetmek ve ilk fırsatta müdahale etmek gerekir.
- Projeye çevreden gelecek kişilerin girişlerini önlemek, duvar, tel, çit, elektrik ve aydınlatma tesisatlarının durumunu gözlemleyip kontrol etmeli, aksaklıklar ve eksiklikler amirlerine bildirilmelidir.
- Motorlu devriye; Devir teslimlerde araç ile ilgili hususları ve aksaklıkları bildirilmeli ve rapor defterine kaydetmelidir.

f. Devriyelerin Haberleşme Unsurları:

Devriye elemanları yardım istemek mecburiyetinde kaldıkları durumlarda (zabıta kuvvetlerinin, itfaiye, ambulans, polis-jandarma gibi yardımcı ekiplerin müdahalesini icap eden hal ve hadiselerde) en seri vasıtalarla sabit nokta görevlisi güvenlik elemanlarını telsiz, telefon düdüğü vb. haberleşme araçları ile haberdar ederler. Tek başına görev yapılan noktalarda eleman öncelikle olayın şekline göre haber verilmesi gereken kurumları ve kişileri aramak, daha sonra kendini koruyacak şekilde müdahale ve yardımda bulunmak zorundadır.

g. Özel Görevler (Geçici Güvenlik Hizmetleri)

Güvenlik ihtiyacının arttığı özel toplantılar, açılışlar, toplu eğlence, geziler, konser ve sergi gibi organizasyonlarda (davetsiz misafir ya da istenmeyen maddelere karşı) katılımcı, davetli misafir ve iş görenlerin,

- Davetiye ve giriş kontrollerini yapmak,
- Yönlendirme ve refakat hizmetlerini gerçekleştirmek,
- Kalabalığı kontrol altında tutmak,
- Alan sınırlaması ile düzeni sağlamak,
- Malzeme ve / veya eserlerin muhafaza ve emniyetini sağlamak,
- Personel ve misafirlerin genel güvenliğini sağlamakla görevlidir.

Bu hizmet üst düzeyde VIP hizmetlerini, yabancı dil ve diğer kriterleri içeren personel hizmetlerini de kapsar.

h. Görüntü İzleme ve Takip(CCTV, X-RAY, Alarm İzleme, vb.)

Bu hizmet tamamen Elektronik Güvenlik sistemlerinin uygulanmasını içerir. CCTV Güvenlik Sistemleri, Kartlı Geçiş Sistemleri, Alarm Sistemleri, X-Ray ve Metal Kapı Detektörlerinin güvenlik elemanı tarafından kullanılmasına yönelik prosedürlerin uygulanmasını içeren bir hizmettir. Özel eğitimi ve tecrübeyi gerektirir.

5- GİRİŞ- ÇIKIŞ NOKTALARI KONTROL ESASLARI

Giriş-çıkış kontrollerinin yapılmasında asıl amaçlar:

- Bina, tesis, yerleşkelere yetkisiz girişleri engellemek,
- Giriş yetkisi olan personeli giriş ve çıkışlarında kontrol etmek,
- Suç işleme riskini azaltmak,
- Acil durumlarda en kısa sürede ilgili kişilere / birimlere ulaşmak ve ilgili sistemleri devreye sokmaktır.

Kontrol Çeşitleri

- Çalışanların Kontrolü
- Ziyaretçilerin Kontrolü
- Araçların Kontrolü
- Yetkisiz Girişlerin Kontrolü
- Anahtarların Kontrolü

Giriş Kart Kontrolü - Kayıtlar

Tanıtma Kartları: Tanıtma kartının amacı personelin kimliğini doğrulamaktır. Tanıtma kartlarının kullanımı sonucunda muhtemel yetkisiz veya suçlu şahısların girişleri engellenebilir. Günümüzde artık birçok firma elektronik geçiş kartlarını kullanmaktadır. Tanıtma kartı üzerinde kontrol etmeniz gereken hususlar şunlardır: Fotoğraf, Ad-Soyadı, Son kullanma tarihi, Çalışılan bölüm, Logo, İmza.

6- ARAMALAR

Arama genel anlamda; Suçluyu, suçun iz ve delillerini, suçta kullanılan eşya ve aletleri, suç işlemeye çalışan kişiler ile suç işlemeye elverişli eşyaları bulmak amacıyla kişilerin üstünde, araçlarda veya mekânlarda yapılan araştırma ve kontrol işlemidir.

Arama Çeşitleri

- **Personel Araması (Çalışan ve Ziyaretçiler)**

Personel aramaları en hassas konulardan birisidir. Bayan ziyaretçilerin araması bayan özel güvenlik görevlisi tarafından, bay ziyaretçilerin araması bay özel güvenlik görevlisi tarafından yapılır. Bu kural el dedektörü kullanırken de geçerlidir. El dedektörü kullanım esasları iş yeri talimatlarında ayrıntılı olarak belirtilir.

- **Paket-Poşet –Çanta vb. Malzemelerin Aranması**

GESA ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ A.Ş

Bayan ziyaretçilerin çanta, poşet vb. araması bayan özel güvenlik görevlisi tarafından, bay ziyaretçilerin çanta, poşet vb. araması bay özel güvenlik görevlisi tarafından yapılır. Arama sırasında kişinin çantasına kesinlikle dokunulmaz, bu konuda şahsın kendisinden yardım istenir.

Öncelikle eğer varsa metal el detektörü ile kontrol yapılır, şüpheli durumlarda çanta, paket veya malzeme şahsın kendisince boşaltılacak şekilde arama uygulanır. Emanet dolap uygulaması varsa kontrolü müteakip kayıtlı olarak malzeme teslimi yapılır.

• Araçların Aranması

Hangi araçların aranacağı, aramaların ne sıklıkta yapılacağı güvenlik görevlisine daha önceden yazılı olarak bildirilir. Çalışanların, ziyaretçilerin ve taşeronların araçlarının aranması ile ilgili talimat iş yeri talimatlarında vardır. Arama yapılmadan önce aracı kullanan kişiye arama yapılacağı bildirilmeli ve rızası alınmalıdır. Aracın aranmasına müsaade edilmemesi halinde aracın tesise alınmayacağı veya tesisten dışarı çıkarılmayacağı şoföre bildirilmelidir.

• Araç Arama Prensipleri

1. Öncelikle aracın dış ve alt kısımlarında anormal bir görüntü, yabancı bir cisim, sarkan kablo, tel olmadığı araca dokunulmadan gözle hızlıca kontrol edilir.
2. Şüpheli bir durum olduğunda, sürücüyü motoru durdurması, araçtan inip kaputu, bagaj kısmını ve torpido gözünü açması söylenir.
3. Aramaya hep aynı noktadan başlanmalı, saat yönü veya aksi istikametinde devam edilmelidir.
4. Açılı gözlem aynası ile aracın alt kısmında yabancı bir madde olup olmadığı kontrol edilmelidir.
5. Dıştan kontrol bitirildiğinde, aracın iç kısmı da sistematik bir şekilde aranmalıdır.
6. Araca zorla girildiğini gösteren, sürücünün fark edememiş olabileceği ipuçlarına da dikkat etmek gerekir. Kapı kilidi, kaput ve bagaj kapağı çevresinde kazıma, çizilme gibi işaretler aranmalıdır.

Araçlarda Olası Saklama Yerleri

Tampon ve radyatörler: Plakanın arka bölgesine bant veya mıknatısla tutturmak, tamponun içine bağlamak, su geçirmez bir kap içine yerleştirilip radyatör içine telle bağlama.

Çamurluk ve ön tekerlekler: Çamurluğun iç yüzeyine tutturmak, jant kapağının iç tarafına tutturmak ve ön park ve far lambalarının içine yerleştirmek.

Motor bölgesi: Radyatöre bağlamak, elektrik aksamı kablolarına bağlamak ve hava filtresinin içine yerleştirmek.

Kontrol paneli ve kapağı: Kontrol panelinin arka kısmına yerleştirmek. Radyonun yerleştirildiği bölmenin üzerindeki hava akım bölgesine yerleştirmek veya paneldeki düğmeleri başlatma anahtarı olarak kullanmak.

Ön cam bölmesi: Güneş siperliğinin altına ve tavan döşemesinin altına yerleştirmek.

Ön koltuk bölgesi: Ön koltuğun yayları arasına veya koltuğun altındaki boşluğa yerleştirmek.

Kapı paneli ve içi: Kapının alt kısmı açılarak içerisine ve kapıdaki kolların içerisine yerleştirmek.

Arka koltuk bölgesi: Döşemenin altına, küllüklere veya kolonların altına yerleştirmek.

Arka çamurluk ve tampon bölgesi: Çamurluğa tutturmak veya yapıştırmak, yakıt tankının bulunduğu bölgeye saklamak, park ve sinyal lambalarına saklamak.

Bagaj bölgesi: Bagaj kapağına yerleştirmek, stepnenin konulduğu bölgeye yerleştirmek. malzeme veya trafik seti kutularına yerleştirmek.

7- ARAMA YAPILIRKEN KULLANILAN TEÇHİZATLAR

El Dedektörü

El Dedektörü İle Personel Arama :

1. Güvenlik görevlisi aranılacak kişinin hafif sağ karşısına (kesinlikle tam karşısına değil) sol ayağı bir ayak boyu ileri atılmış vaziyette ve kişi ile arasında takribi bir adım boşluk bırakacak şekilde duracaktır.

2. Aranılacak kişiden kollarını yana kaldırması istenecektir.
3. Güvenlik görevlisi sol elini aranılacak kişinin sağ kol altında, şahsa değdirmeden tutacaktır. (Burada amaç; aranılacak kişinin herhangi bir müdahalesine karşı koymaktır.)
4. Güvenlik görevlisi kafasını daima dik tutarak ve gözlerini aranılan kişiden ayırmadan, sağ elindeki dedektörü önce kişinin sol koltuk altı, beli ve bacakları, bacak aralarına, sonra sağ bacak, bel, koltuk altına bir hamlede gezdirecektir. Dedektörden alarm sesi gelmezse kişiye teşekkür edip aramayı bitirecektir.
5. Eğer dedektör alarm sesi verirse sesin sebebi kişiye sorularak metali çıkarması istenecektir. Metal bulunduktan sonra arama tekrar yapılacaktır.
6. Eğer kişi metali çıkarmıyor veya aranmayı kabul etmiyorsa, kişiye içeri alınmayacağı bilgisi verilecektir.

El Dedektörü İle Çanta ve Paket Arama:

1. Çanta ve paketler; dışarıdan el dedektörü gezdirilerek kontrol edilir. Eğer dedektör alarm verirse, çanta sahibine sebebi sorulup metalin dışarı çıkarılması istenir.
2. Bay ve bayan el çanta aramasında kişiden çanta ağzının açılması istenmeli ve gözle kontrol edilmelidir.
3. Eğer büyük el çantası veya valiz ise, boşaltma işlemi çanta ve paket sahibi tarafından yapılmalıdır. Kesinlikle güvenlik görevlisi eşyalara dokunmamalıdır.
4. Bayanların çanta veya valizleri bayan güvenlik görevlileri tarafından kontrol edilmelidir.

Metal Arama Kapı Dedektörleri:

İnsanların içerisinde geçerken üzerlerinde bulunan metalleri sesli ve ışıklı olarak ikaz eden bir cihazdır. Bu cihazın en büyük özelliği metal yoğunluğuna göre ikaz sisteminin ayarlanabilir olmasıdır. Yoğun metallerde daha kuvvetli ikaz vererek tabanca, bıçak gibi silahların cihazdan geçirilmesini zorlaştırır. Bu da güvenlik görevlisinin görevini kolaylaştırdığı gibi aranılan kişiyi de daha az rahatsız eder. Cihazın ikaz vermesi halinde aranılan kişiden üzerindeki metalleri çıkartması istenir. Şahıs daha sonra dedektör kapıdan tekrar geçirilir. Bu işleme cihaz ikaz vermeyinceye kadar devam edilir. Cihazın üzerinde bulunan sayaç sayesinde belirli zaman periyotlarında cihazdan kaç kişinin geçtiği tespit edilebilir.

X-Ray Cihazları:

X-Ray cihazları çanta, bavul vb. gibi, herhangi hacimli bir malzemenin içindeki objenin resmini açığa çıkarmak amacıyla, içine Xışını göndermek ve içindeki maddenin bu ışını emmesi nedeniyle daha koyu görüntü vermesi sistemiyle çalışan bir cihazdır. X-Ray cihazlarının kullandığı ışınlar insan sağlığı için zararlı olup cihaz çalışırken iç bölümüne vücudun herhangi bir uzvunun sokulmaması gereklidir.

Taşınabilir ve sabit olmak üzere iki tipi mevcuttur.

Eğer bu görüntü renklendirilirse yorumlanması kolaylaşır.

Sistemin başarısı ağırlıklı olarak görüntüyü yorumlayan operatörün tecrübesine ve dikkatine bağlıdır.

Araç Altı Aynalar:

Ayna ile aracın sağından sürücüye ‘‘Hoş geldiniz, lütfen aracımızı boşa alıp el frenini çeker misiniz? Aracımızın alt kontrolünü yapacağım’’ denilir.

Ayna aracın tam ortasından gerekli açı verilerek tüm arka görünümüne kadar kontrol edilir. Araç altları çepeçevre kontrol yöntemiyle de aranabilir.

Örneğin ayna ile yapılan kontrolde çamurla kaplı bir düzlem ve bir bölümde temiz bir nesne şüpheli cisim anlamına gelir.

Kamyon aramalarında ayna; kasa içini görmek için kullanılabilir.

Arama Yapılırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar:

- Aranılacak şahıslara; aramaların kendi güvenlikleri için olduğu söylenmeli ve arama sonrası teşekkür edilmelidir.
- Arama yapılırken aranılan şahısla dikkati dağıtacak şekilde konuşma ve tartışmaya girilmemelidir.
- Aranılan şahsın elleri daima bizim kontrolümüz altında olmalıdır.
- Aranılan şahısla aramızda güvenlik ve kafa mesafesi ayarlanmalıdır.
- Kesici aletlerin olabileceği düşünülerek el birdenbire çanta ve paketlerin içine sokulmamalıdır.
- Eğer çanta veya valizlerin boşaltılması ya da herhangi bir malzemenin çıkartılması gerekiyorsa, malzeme sahibinin boşaltması veya malzemeyi çıkarması sağlanmalıdır.

- Arama etkili ve çabuk yapılarak aranılan şahıs rahatsız edilmemelidir.
- Bayanların erkek görevlilerce aranması mümkün değildir. Bu husus asla göz ardı edilmemelidir.
- Bayanların cezbedici özellikleri nedeniyle görevlileri meşgul etmeleri hatta kandırmaları daha kolaydır. Bu nedenle erkeklerin aranması kadınların aranmasına göre daha az risklidir.

8- TELEFON KULLANMA TALİMATI

Telefon görüşmesi, müşterinizin kendi müşterileriyle ilk temas noktasıdır. Bu yüzden firma imajında büyük rol oynar. Aranılan şahıs yerinde değilse araya kesinlikle isim vermeden başka bir yetkili ile görüşmek isteyip istemediği sorulur. Arayan şahıs isim verirse prosedür uygulanır. Arayan şahıs mesaj bırakmak istiyorsa not alınır.

Hizmet verdiğimiz tüm projelerde yetkililere ve acil durumlarda Hastane, Ambulans, İtfaiye, Polis ve Jandarma birimlerine haber verilebilmesi için bir telefon tahsis edilmiştir. Bu telefon ile özel görüşme yapmak kesinlikle yasaktır. İzinsiz özel telefon görüşmesi yapmanın, firmanın kasasından para çalmak gibi bir hırsızlık suçu olarak görülmesinde fayda vardır. Şirket tarafından verilen cep telefonu ile iletişime geçmeniz gerekmektedir.

9- TELSİZ KULLANMA TALİMATI

Etkin ve faydalı telsiz kullanabilmek için temel prensipler şunlardır:

- Telsiz teknik kurallarını çok iyi bildiğinizden emin olun.
- Vardiya değişimi sırasında telsiz şarj durumlarını mutlaka kontrol edin.
- İletişim kurmak için doğru kanalı seçtiğinizden emin olun.
- Karşı tarafın mesajını dikkatle dinleyin.
- Açık ve sade bir dil kullanın.
- Argo kelime kullanmayın.
- Asla gizli bilgiler vermeyin.
- Mesajınız kısa ve net olsun.
- Konuşmaya başlamadan 3 saniye önce mandala basın.
- Konuşma bittikten sonra mandala bırakın.
- Konuşma sırasında manyetik alanlardan uzak durun.
- Telsizle konuşma yapamadığınız noktaları çok iyi bilin.
- Yanıcı/patlayıcı maddelerin yakınında telsiz kullanmayın.
- Şüpheli paket yakınında telsiz kullanmayın.
- Konuşma bitirirken "Tamam" "Anlaşıldı" sözcüklerini kullanın.
- Telsiz konuşmalarında isim-unvan vb. kullanmayın.

10- E.D.K.S. (TUR KONTROL CİHAZI)

Elektronik Devriye Kontrol Sistemi basit olarak zaman, yer ve tarih bilgilerini kaydeden cihazlardır. Kaydedilen bilgilerin bilgisayardan döküm halinde alınmasını olanaklı kılar.

Güvenlik Görevlisi devriyeye çıkmadan önce kendine ait olan anahtarın çalışıp çalışmadığını kontrol etmelidir.

Kendisine tanımlanan anahtarın okutup devriye hizmetine başlamalıdır.

Tur kontrol cihazı kullanımı sayesinde geçmişe dönük kayıtlara kolayca ulaşılabilir. Güvenlik Elemanı devriye sırasında kritik noktalara yerleştirilen anahtarları elektronik ortamda okutarak devriye saat ve güzergâhını kayıt altına almış olur. Atılmayan devriye saatleri iş yeri devir teslim defterine kayıt edilir.

11- SİLAH RUHSAT ÇEŞİTLERİ ve TESLİM ALMA KURALLARI

Bulundurma ruhsatı (Turuncu); Silah; ruhsat üzerinde belirtilen ikametgâh adresinde bulundurulur. Bu ruhsat ile silah, hiçbir suretle taşınmaz. 5 yıl süre sınırı mevcuttur, 5 yılda bir yenilenmek durumundadır.

Taşıma ruhsatı (Kırmızı); Kanunda belirtilen yerler haricinde silah, taşıma ruhsat süresi bitene kadar taşınabilir.5 yıl süre sınırına müteakiben 5 yılda bir yenilenmek zorundadır.

Kamu görevlisi taşıma ruhsatı (Yeşil); Resmi kurum ve kuruluşlarda yapmış oldukları görev ve sorumlulukları dâhilinde(Vali, Kaymakam, Savcı vb.) görev yaptıkları süre zarfı içerisinde silah taşıma yetkisine sahip kişilere verilir. (Orman Bakanlığı bünyesinde çalışan orman korucuları gibi.) Görevleri süresince sınırlıdır, 5 yılda bir göreve devam ettiklerine dair ibrazda bulunulmak zorundadır.

Emekli kamu görevlisi taşıma ruhsatı (mavi); Emniyet teşkilatından emekli polis, vali, kaymakam vb. olduktan sonra da silah taşıma yetkisi olan kişilere verilir. Ruhsat süresizdir.

Yivli av tüfeği ruhsatı; Av teskeresi alıp avlanma engeli yoktur ibaresi taşıyan, avcılar kulübü olur yazısını ibraz eden kişilere verilir. Av tüfekleri; kılıf içerisinde kırsal kesimlerde ve araç bagajlarında , boş olarak taşınmak zorundadır.

SİLAH TESLİM ALMA KURALLARI

- 1- Aramalar ve devir alma işlemleri kapalı ofislerde yapılmalıdır.
- 2- Muhafaza kasalarında silahların konulması için poşet bulundurulmalı ve tespit edilen silahlar bu poşetlerle tutulmalıdır. Çıplak elle silah kesinlikle tutulmamalıdır.
- 3- Tespit edilen silahın, ruhsatı olup olmadığı görülür, yoksa kolluk kuvvetlerine bilgi verilir. Şahıs, tesis içine kesinlikle alınmaz.
- 4- Ruhsatın cinsi ve geçerlilik süresi kontrol edilir. Geçerlilik süresi biten silah taşıma ruhsatı geçersizdir, silah kanuna aykırı taşınmaktadır. Bu durumda silah alıkonulmalı, kolluk güçlerine bilgi verilmeli veya şahıs tesise kesinlikle alınmamalıdır.
- 5- Tespit edilen silaha ait bilgiler ruhsatla karşılaştırılır, karşılaştırılan bilgiler aynen tutmak zorundadır. Aksi halde durum kolluk kuvvetlerine bildirilir.
- 6- Tespit edilen ve muhafaza altına alınan silahlar, silah devir teslim formu doldurulmak kaydı ile teslim alınmalıdır. Teslim alan ve teslim eden bölümü mutlaka imzalanmalıdır.
- 7- Silah taşımaya gerektiren hallere yönelik kanun kapsamında verilen silah ruhsatları haricinde hiçbir ruhsatla silah taşınmaz.
- 8- Silah ruhsatı görülen ve silahını teslim eden şahıslar mutlak suretle tekrar duyarlı kapılardan geçirilir veya el detektörü ile kontrol edilir.
- 9- Tesise görevli ve resmi üniforma ile gelen kolluk kuvvetlerinde görevli personelden silah teslim alınmaz, ziyaretine gelinen kişi veya kişilere ayrıca operasyon yöneticisine bilgi verildikten ve teyit alındıktan sonra görüşülecek kişinin yanına refakat edilmek kaydı ile ziyaretçi yönlendirilir.
- 10- Emekli emniyet mensupları POLİS kimliklerinin yanı sıra emekli kamu personeli silah taşıma ruhsatı bulundurmamak zorundadır. Emekli emniyet mensuplarının kimlik kartlarında görev bölümünde “ E Polis Memuru” ibaresi bulunur.

12- GÖREV ESNASINDA KULLANILAN DEFTERLER ve FORMLAR

Devir Teslim Defteri

- Her güvenlik görevlisi nöbetine 15 dakika önceden gelerek nöbetini devralır.
- İş yeri adı ile iş yeri talimatında yazılı olan ve müşteri tarafından zimmetle verilen malzemelerin sağlamlığı, çalışıp çalışmadığı, adetleri kontrol edilerek iş yeri görev tutanağının ilgili bölümüne kaydı yapılır.
- Görev alacak personel ad soyadı hanesini doldurarak geliş saatini yazar ve imzasını atar.
- Vardiya başlangıç saatini, tarihi, gece veya gündüz nöbeti olup olmadığını belirterek ilgili haneleri doldurur.
- Görevi devreden personel gidiş saatini yazarak imzasını atar.
- Görevi devreden personel gidiş saatini ve imzasını önceden atamaz. Çünkü vardiyası esnasında herhangi bir olay yaşandığında rapor tutmak zorundadır ve bu raporun kaydını görev tutanağının ilgili hanesinde belirtmek zorundadır.

- Eğer projede ziyaretçi defteri, araç kayıt defteri ya da bunlarla ilgili özel kayıtlar bulunmuyor ise tüm giriş çıkışlar devir Teslim Defteri eksiksiz kaydedilir.
- İş yeri talimatında belirtilen rutin görevler ve devriye kayıtları görev tutanağı defterine eksiksiz kaydedilir.
- Her ne sebeple olursa olsun yerinizden ayrılmanız gerektiğinde gittiğiniz yeri ve saati mutlaka görev tutanağına kaydediniz. (wc, çay, yemek, refakat, devriye, müşteri görüşmesi v.s.)
- Gün içerisinde yaşanan her rutin olay ve sizin yaptığımız her türlü hizmet saat saat mutlaka kayıt altına alınmalı ve imzalanmalıdır.

Ziyaretçi Kayıt Defteri

- Ziyaretçi giriş ve çıkış formları standart olabildiği gibi bazı projelerin kendileri için hazırlanmış olan özel ziyaretçi giriş defteri de olabilir.
- Ziyaretçi giriş-çıkış defterinin amacı gelen ziyaretçilerin kayıt altına alınarak ileride doğabilecek herhangi bir aksaklığa mahal vermemesidir.
- Gelen ziyaretçinin önceden ismi ve kime geldiği personel tarafından bildirilmiş ise kaydı yapılarak içeri alınacaktır.
- Eğer ziyaretçinin ismi daha önceden bildirilmemiş ise mutlaka telefonla teyit alınması gerekir. Telefonla teyit imkânı bulamıyorsanız kayıt işleminden sonra ziyaretçinin refakat eşliğinde içeriye girmesi sağlanmalıdır.
- Ziyaretçiden geçerli bir kimlik belgesi (T.C. Nüfus Cüzdanı, ehliyet, emniyet mensupları kimlik kartı) alınır.
- Ziyaret ettiği bölüm ya da kime geldiği kaydedilir
- Adı soyadı yazılır.
- Baba adı ve doğum tarihi işlenir.
- Eğer bir firma adına geliyor ise firma ismi yazılır.
- Giriş saati yazıldıktan sonra ziyaretçi kartı verilir ve ziyaretçi kart numarası ilgili haneye yazılır.
- Ziyaretçi şirketten ayrılırken çıkış saati yazılarak ziyaretçiye imza attırılır. Kartı teslim alınıp kimliği teslim edilir.
- Ziyaretçi giriş-çıkış defteri mutlak suretle eksiksiz doldurulmalı ve bu konuya azami dikkat gösterilmelidir.
- Tüm ziyaretçiler için projeye ait iş yeri talimatlarındaki prosedürler uygulanır.
- Her ay dolan formlar operasyon müdürü veya operasyon şefine teslim edilir.

Araç Kayıt Defteri

- Araç giriş ve çıkış formları standart olabildiği gibi bazı projelerin kendileri için hazırlanmış olan araç giriş defteri de olabilir.
- Araç giriş-çıkış defterinin amacı; gelen araçların kayıt altına alınması ve ileride doğabilecek herhangi bir aksaklığa mahal vermemesidir.
- Gelen aracın önceden ismi ve kime geldiği personel tarafından bildirilmiş ise kaydı alınan aracın araması yapıp içeri alınacaktır.
- Eğer ziyaretçinin ismi daha önceden bildirilmemiş ise mutlaka telefonla teyit alınması gerekir. Telefonla teyit imkânı bulamıyorsanız kayıt işleminden sonra araç araması yapıp ziyaretçinin refakat eşliğinde içeriye girmesi sağlanmalıdır.
- Ziyaretçiden geçerli bir kimlik belgesi (T.C. nüfus cüzdanı, ehliyet, emniyet mensupları kimlik kartı) ve ruhsat alınır.
- Ziyaret ettiği bölüm ve kime geldiği kaydedilir.
- Adı- soyadı yazılır.
- Baba adı ve doğum tarihi işlenir.

- Geliş sebebi yazılır.
- Araç plakası yazılır.
- Giriş saati yazıldıktan sonra ziyaretçi araç kartı verilir ve ziyaretçi araç kart numarası ilgili haneye yazılır.
- Araç şirketten ayrılırken çıkış saati yazılarak ziyaretçiye imza atılır. Kartı teslim alınıp kimliği teslim edilir.
- Araç giriş-çıkış defteri mutlak suretle eksiksiz doldurulmalı ve bu konuya azami dikkat gösterilmelidir.
- Tüm ziyaretçiler için projeye ait iş yeri talimatlarındaki prosedürler uygulanır.

Olay Raporu

Olay raporu; herhangi bir olay meydana geldiğinde kolluk kuvvetlerine gerekirse itfaiye, ambulans gibi birimlere yardımcı olmak ve ilgili operasyon müdürü operasyon şefi ile müşteriye bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır.

Her olay raporu üç nüsha olarak tanzim edilir. Bir nüshası müşteriye verilir, bir nüsha projede saklanır, bir nüshası ise operasyon müdürü veya operasyon şefine teslim edilir. Eğer isteniyorsa acil müdahale birimlerine fotokopisi verilir. Olay raporu mutlak suretle olay bitimini müteakip hazırlanır. Doldurulan olay raporları; niçin, ne zaman, nerede, nasıl, ne oldu, kim sorularına karşılık gelecek cevapları içermelidir.

Raporlamada Dikkat Edilecek Hususlar:

- Olayın giriş bölümünde niçin ve ne zaman olduğu detaylı şekilde anlatılır.
- Örnek, 27.05.2004 tarihinde 08:00–20:00 nöbetim esnasında saat 11:00 sularında 321 numaralı depoda ihmal sonucu kaynak yapılırken yangın çıkmıştır.
- Gelişme bölümünde nerede ve nasıl olduğu anlatılıp detaylar belirtilir. Olay bir yangınsa nerede ve nasıl başladığını gelişme bölümünde detaylı biçimde anlatınız.
- Örnek, 32 numaralı depoda bugün saat 12:00–13:00 arasında kapıda kaynak yapılacağı bize belirtilmişti. Fakat kapı kaynağı için saat 11:00’ da gelinmiş ve güvenlik tedbirleri alınmadan kaynak yapılmaya başlanmıştır. Çıkan bir kıvılcım neticesinde kapının sol tarafında istiflenmiş halde bulunan plastik ambalajlar alev almıştır.
- Hemen itfaiye aranarak yardım istenmiş, olay mahallinde güvenlik önlemleri alınarak girişlere mani olunmuş ve içeridekilerin çıkışına yardımcı olunmuştur. İtfaiye on dakika sonra firmaya gelerek gerekli müdahalesini yapmış ve yangını kısa sürede daha da büyümeden söndürmüştür.
- Bizim nezaretimizde hasar tespiti ve yangının nasıl başladığı konularında raporlar itfaiye tarafından tutulmuş olup bir nüshası müşterimize verilmiş, bir nüshası da bizde kalmıştır.
- Olay esnasında ölen veya yaralanan olmamıştır.
- Sonuç bölümünde ise olay bitiminde ne olduğu varsa sorumlu kişiler yazılmalıdır.
- Örneğin yangın olayı itfaiye tarafından müdahale edilerek söndürülmüş olup gerekli raporlar tutulmuş ve olayda sorumluluğu tespit edilen firma çalışanlarından Ahmet sorgulanmak üzere karakola davet edilmiştir.
- Olay neticesinde 32 numaralı depoda maddi hasar meydana gelmiş olup 4 bilgisayar, 8 masa, 8 sandalye ile alınan bilgiye göre 13 ton plastik ambalaj malzemesi yanmıştır.
- Rapor yazarken mutlaka kısa ve anlaşılır cümleler kurunuz. Uzun ve yorucu cümleler kurmayın.
- Asla yorum yapmayın. Ne gördüyseniz ve ne olduysa onu yazın.
- Yazınız okunaklı olmalıdır.
- Hasar tespiti yaparken mutlaka çok dikkatli olun ve hiç bir şeyi atlamayın.

Puantaj :

Göreve başlama saatinizi ve bitiş saatinizi okunaklı bir şekilde günlük olarak yazılarak imzalanır.

Görev aldığımız proje de Planlanan Vardiya Görev sistemine göre hareket edilir. Acil Durum, Rahatsızlanma, cenaze işlemleri vs. gibi konularda müşteri temsilcisi ve şirket operasyon müdürüne bilgi vermek ve onayı sonrası planlanan vardiya sisteminde görev değişiklikleri yapılabilir.

13- YANGIN

YANGIN NEDENLERİ % DAĞILIM:

Elektrik başlangıçlı kusurlar	23
Sigara	18
Sürtünme	10
Aşırı ısıtılmış maddeler	8
Sıcak yüzeyler (buhar kazanları, fırınlardan gelen ısı vb)	7
Alevlerden yanma	6
Kıvılcımlardan yanma	6
Kendiliğinden tutuşma (çevre temizliği yapılmaması, ot, atıklar vb)	4
Kesme ve kaynak	4
Maruz kalma (komşu mülkiyette olan yangının yayılması)	3
Kundaklama	3
Makinelerden çıkan kıvılcım (kötü bakım)	2
Erimiş maddeler	2
Kimyasal reaksiyonlar	1
Statik elektrik	1
Aydınlatma	1
Bilinmeyen	1

Yukarıdaki yangın nedenleri dikkate alınarak; planlama, organizasyon, eğitim çalışmaları ile işyerlerinde yangın güvenliğinin sağlanması yönetimin başlıca görevleri arasındadır. Güvenlik görevlileri de yangından korunma organizasyonunun önemli bir parçasıdır.

Yapılacak periyodik kontrollerde özellikle aşağıdaki konulara dikkat edilmelidir:

TEMİZLİK: Yağlı bezler ve üstüpler kolayca yanabilir, bazen kendiliğinden tutuşabilir. Karton kutu, plastik, tahta palet gibi ambalaj atıkları özellikle gevşek ve dağınık halde kolayca yanar ve yangının hızla genişlemesine neden olur.

SİĞARA: "SİĞARA İÇİLMEZ" yazısı olan yerlerde kesinlikle bu yasağa uyulmalıdır.

YANICI VE PARLAYICI SIVILAR : Boya, cila, solvent (çözücü), tiner (inceltici) gibi yanıcı parlayıcı maddeler sanayi kuruluşlarında günlük işlemlerde yoğun şekilde kullanılmaktadır. Doğrudan yangın nedeni olan bu maddelerin kullanılmasında dikkatli olunmalı ve kurallara titizlikle uyulmalıdır.

DEPOLAR : Rastgele depolanmış mallar yangının yayılmasına neden olduğu gibi, yangın söndürme işleminin zorlaşmasına varsa sprinkler (yağmurlama) sisteminin tesirinin azalmasına yol açar.

ELEKTRİK: Mevcut tesisata kontrol dışı aşırı yük bindirilmemelidir. Isıtma ve aydınlatma sistemleri standartlara uygun ve doğru yerleştirilmiş olmalıdır.

BAKIM ONARIM: İşyerlerindeki binaların, makine ve tesisatların düzenli bakım ve onarımı yangından korunmanın esasını teşkil eder.

GECE İÇİN KONTROL: Birçok yangın, iş günü bitip çalışanlar evlerine gittikten sonra başlar. Bu bakımdan, iş saatlerinin bitiminde yapılacak ilk devriye özel bir dikkat istemektedir.

YANGIN ÇEŞİTLERİ

Yanıcı maddenin cinsine göre yangınların sınıflandırılması yapılır. Bunun amacı, yangın söndürme yöntemini ve kullanılacak söndürücü maddeleri olası yangın sınıfına göre önceden belirlemektir.

- (A) SINIFI YANGIN: Katı yanıcı maddeler yangınıdır.
(B) SINIFI YANGIN: Sıvı yanıcı maddeler yangınıdır.
(C) SINIFI YANGIN: Gaz yanıcı maddeler yangınıdır.
(D) SINIFI YANGIN: Metal yangınlarıdır. Magnezyum, alüminyum, titanyum, sodyum gibi.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI

Kuru Kimyasal Tozlu (KKT) :

A-B-C veya B-C sınıfı yangınlara etkili iki ayrı tip toz doldurulabilir.
6 – 12 kg kapasiteli taşınabilir veya 25 – 50 kg kapasiteli arabalı çeşit olabilir.
Çalışma basınçları 15 bar civarında, tesirli mesafeleri 3-5 m. arasındadır.
Yanan maddenin üstünü örtmek kimyasal reaksiyon yolu ile söndürmede etkili olur.

Karbondioksit (CO₂) Gazlı:

B- C sınıfı ve elektrikli cihaz yangınlarında kullanılır.
6 kg kapasiteli taşınabilir veya 10 – 30 kg kapasiteli arabalı tiptedir.
Açık havada gaz dağıldığından etkisi azalır. 32⁰ C den sıcak yerlerde bulunması tüpteki gazın basıncı aşırı arttığı için sakıncalıdır.

Halojenlendirilmiş Hidrokarbon (halokarbon) Gazlı:

B – C sınıfı yangınlara ve özellikle elektronik cihaz ve bilgi işlem merkezlerinde yangına karşı temiz ve etkili bir şekilde müdahale etmek için geliştirilmiş söndürücülerdir.
1–2–4–6 kg kapasiteli olabilir.
Sürekli basınçlı tiptedir, tesirli mesafesi 3 m kadardır.

Köpüklü:

Özellikle etrafı çevrili bir kaptan yanan sıvı maddelere yani B sınıfı yangınlara etkilidir.
Yanan sıvının yüzeyinde köpük tabakası meydana gelerek hava ile teması kesilir. Taşınabilir söndürücülerde tercih edilmez.

YANGIN YERİNDE DOĞRU DAVRANIŞ ŞEKİLLERİ

PANİK YAPMA

- Soğukkanlılığını kaybetme.
- Yangın mahaline giden kapıyı kapat.

YANGINI HABER VER

- 110 İTFAİYE'YE Haber ver, varsa yangın alarmını çalıştır.
- Doğru ve tam açıklamalar yap:
 1. Ne oldu?
 2. Yangın nerede, ne yanıyor?
 3. İnsanlar tehlikede mi?

112'YE HABER VER

- 112'yi çevir.
- Doğru ve tam bilgiler ver
 1. Kaç kişi yaralandı?
 2. Ne tür yaralanmalar var?

Yaralananlar var mı?

HAYIR

EVET

Sen Tehlikede misin?

HAYIR

EVET

Kaçış Yolu Dumanla Kaplı mı?

HAYIR

EVET

İçinde Bulunduğun Tehlike Büyük mü?

HAYIR

YANGINLA MÜCADELE ET

- Çözeltilmiş durumda yangın yerine 3-5 metre kalıncaya kadar yakla.
- Söndürme maddesini kora ve alevlere sık yada dök.

YANGIN MAHALİNİ TERKET

- Yanma alan bölümün kapısını kapat.
- Bölgede bulunan diğer kapıları uyar.
- Asansör kullanma.

KAPILARI KAPAT

- Yangını bloke edebilmek için yangın mahali ile bulunduğu yer arasındaki bütün kapıları kapat.
- Kapı aralıklarının nemi bezlerle tika.

YANANLARI SÖNDÜR

- Kişilerin kapılarına izin verme, orantı yere yakın tut.
- Alevleri bir örtüyle ya da elbise parçasıyla boğ.
- Gerekli olması durumunda yangın söndürücü kullan.

KURTARMA ÇALIŞMALARINI YÖNLENDİR

- Tehlikede olan insanların uyar.
- Yaralıları tehlikeli ortamlardan uzaklaştır.

Yangın Söndü mü?

HAYIR

EVET

Pencerenin Önünde Alev ya da Duman var mı?

HAYIR

EVET

Hayati Tehlike ya da Ağır Yaralanma var mı

HAYIR

EVET

YANGINI İZOLE ET

- Alevlerin ve dumanın yayılmasını önlemek için yangın mahalinin kapılarını kapat.

ÖZEL GÜVENLİK YANGIN MÜDAHALE TİMİNİ BEKLE

- Yangın müdahale Ekibi gelince:
 1. Yangın yan- yangını yayılma durumu.
 2. Tehlikeli maddelerin olup olmadığı.
 3. Yangın yörüngeyi.
 4. Kaybolan yada tehlikede olanlar hakkında kısa ve öz bilgiler ver.

CAMLARI AÇ

- Bulunduğun yeri belli et.

KİŞİSEL KORUNMA YÖNTEMLERİ

- Odaya duman giriyorsa camları kapa.
- Sıcaklık etkisinden korunma için mümkün olduğu kadar çok elbiseyi üst üste giy.
- Nemli bir bezle ağzını ve burununu kapatarak nemli bir ortam ara, varsa kaçış başlığı tak.
- Düzenli nefes alıp ver ve yere uzan.

YANGINLA MÜCADELE ET

- Çözeltilmiş durumda yangın yerine 3-5 metre kalıncaya kadar yakla.
- Söndürme maddesini kora ve alevlere sık yada dök. Yangın mahaline doğru kapıyı açarken alevlere dikkat edin.

İLK YARDIM SAĞLA

- Dumanları zehirlenmeleri temiz havaya çıkar.
- Gerekli olması halinde hayat kurtarıcı acil müdahaleyi uygula.
- Yaralıları karşı hemen en az 10 dk. soğuk su kullan.

KURTARILMAYI VE AMBULANSI BEKLE

- Ambulans gelir gelmez:
 1. Yaralıların türü ve son durumu.
 2. Kaybolanların ya da tehlikede olanların durumu hakkında kısa ve net bilgiler ver.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZI NASIL KULLANILIR?

YANLIŞ

RÜZGARI
ARKANA AL

DOĞRU

CİHAZI
ALEVİN
DİBİNE TUT

EVVELA ÖNÜ
SONRA İLERİYİ
SÖNDÜR

YANGIN
TAMAMEN SÖNMEYEN
AYRILMA

14- DOĞALGAZ KAÇAĞI VE YANGININA KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER VE HAREKETTARZI:

İÇERİDE DOĞALGAZ KOKUSU OLDUĞUNDA;

Ashında kokusuz bir gaz olan doğalgaz, doğalgaz kaçağı olması durumunda kolayca anlaşılabilmesi için çürük sarımsak kokusuyla kokulandırılmıştır. Benzer bir koku duyduğunuzda;

- Kapı ve pencereyi açıp, ortamı havalandırınız.
- Ana vanayı kapatınız.
- Çakmak - kibrit yakmayınız.
- Elektrik ekipmanlarınızı açmayınız, kapamayınız veya fişten çekmeyiniz.
- Kapı zilini kullanmayınız ve kullanmayınız.
- Kıvılcım çıkarabileceği için telefonunuzu kullanmayınız.
- Gaz kokusu olan mekânı herkesin boşaltmasını sağlayınız.
- Komşunuzdan veya en yakın bir yerden BAŞKENT GAZ 187 Doğalgaz Acil Hattını arayınız.
- 187'ye ulaşamazsanız itfaiyeyi arayınız.
- Koku bodrumdan geliyorsa bodruma girmeyiniz.
- Arızayı kendiniz gidermeye çalışmayınız.
- Eğer gaz cihazınızın yakınında hafif bir gaz kokusu hissederseniz pilot ateşiniz arızalı demektir. Cihazınızı onarım için servisine gösteriniz.
- Binaların dışında gaz kokusu algıladığınızda hemen 187 nolu DOĞALGAZ ACİL telefonunu arayarak ihbar yapınız.
- Bu mekândaki insanları uyarınız,

GESA ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ A.Ş

- Aşırı bir gaz kaçağı varsa o bölgenin elektriğini kestiriniz,
- Kordon altına alınmasını ve trafiğin durdurularak bölgenin güvenlik altına alınmasını sağlayınız.
- Gaz kokusu bina dışında olsa dahi, gaz kaçağı çevredeki yakın binalarda ve özellikle de bodrum katlarında olabilir. Bu durumda kesinlikle bodruma girmeyip 187 acil müdahale ekibini uyarınız.

İhbar verilirken dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Adınız, soyadınız ve telefon numaranız
- Gaz kokusu alınan bölgenin adresi ve tarifi
- Gaz kokusunun yoğunluğu (az, çok, aşırı... vb.)

BAŞKENT GAZ Acil Müdahale Ekibi geldiğinde kendilerine yardım ediniz.

DOĞALGAZ CİHAZLARIYLA İLGİLİ GÜVENLİK ÖNERİLERİ;

Cihazlarınızın verimli ve güvenilir çalışmasını istiyorsanız imalatçının kullanma kılavuzuna ve BAŞKENTGAZ 'ın talimatlarına uyunuz. Düzgün monte edilmemiş veya bakımı iyi yapılmamış cihazlar zehirli bir gaz olan karbon monoksit üretirler. Doğalgaz cihazlarında karbon monoksit gazına sebep olan durumların bazıları şunlardır:

- Cihazın yakıcı bölümlerinde özel sargının iyi yapılmamış olması veya toz olması.
- Bacaların tıkanması.
- Temiz hava girişinin engellenmesi.

Karbon monoksit her ne kadar renksiz, tatsız kokusuz olsa da karbon monoksiti solumak, bulantıya, baygınlığa, soğuk algınlığına ve benzer semptomlara neden olur. Aşırı oranda karbon monoksite maruz kalmak ölüme neden olur. Eğer doğalgaz cihazınızın iyi çalışmadığından şüpheleniyorsanız yetkili servis elemanları tarafından bakımını yaptırınız. Bacalı doğalgaz cihazları 12 m3 den daha küçük hacimlere yerleştirilemezler. Bu tip cihazların buldukları mahalden en az 100 cm2 net geçişli atmosfere açılan havalandırma menfezleri bulunmalıdır. Bu menfezler sürekli açık kalmalıdır. Menfezin cihaz karşısındaki duvar veya pencereden açılmasına özen gösterilmelidir.

Ayrıca konulacakları hacimlerin büyüklüğü ne olursa olsun bacalı cihazlar açık balkon, yatak odası, banyo, WC gibi yerlere konulmadığı gibi banyo, WC ve yatak odalarından duman boruları geçirilerek baca bağlantısı yapılamaz. Bacalı cihazların bulunduğu bölümde iyi çekiş yapan bir baca bulunmalı ve cihaz mutlaka bu bacaya bağlanmalıdır.

Atık gaz boruları kapı ve pencere gibi yapı elemanlarından en az 20 cm uzakta olacak şekilde yerleştirilmelidir. Gaz cihazlarının ısınan dış yüzeyleri ile kullanılan eşyalar arasındaki açıklık en az 50 cm olmalıdır. Denge bacalı (hermetik) gaz cihazlarının bacaları mutlaka atmosfere açık, hava sirkülasyonu olan yerlere bağlanmalıdır. Bacalı cihazlar yanma için gerekli olan havayı buldukları ortamdan almaktadırlar. Estetik kaygılar nedeniyle bu cihazların bir dolap içine alınmaları yanma için ihtiyaç duyacağı taze havayı engellemektedir ve yanma kalitesini düşürmektedir.

Su Isıtıcılarına Yönelik Güvenlik Önerileri

- Su ısıtıcısını yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddelerin bulunduğu yerlere monte etmeyiniz.
- Su sıcaklığını düşük tutmak haşlanma kazalarından insanı korur. Çocuklar, özürülüler ve yaşlı insanlar genelde haşlanmadan kaynaklanan yaralanmaların iyileşmesinde zayıf ve dirençsizdirler. Su sıcaklığının 50°C'nin üzerinde olması ciddi yanıklara ve haşlanmaya hatta ölümlere sebep olabilir. Sıcaklığı ayarlamadan önce su ısıtıcısı kullanım talimatnamesini mutlaka okuyunuz.

DOĞALGAZ YANGINLARINDA ALINACAK ÖNLEMLER;

Hemen söndürülmesi gereken diğer birçok yangın çeşidinden farklı olarak; gaz yangınlarının söndürülmesinde uygulanacak genel kural önce gaz akışını kesmek, sonra söndürmektir. Bu nedenle, gaz yangınını derhal söndürmeye kalkışmamalı, gaz akışı kesilene kadar yanmasına izin verilmelidir. Bu arada, gaz kesilerek yangın söndürülünceye kadar, yakındaki yanabilir maddelerin, yanan gazdan yayılan ısıyı absorbe ederek tutuşmasını önlemek için mümkünse uzaklaştırılması veya çevresi su ile soğutularak korunması gerekmektedir. Eğer akan gazı kesecek vanayı kapamak için, yangının söndürülmesi mutlaka gerekiyorsa, çok kısa bir sürede gaz alevleri söndürülerek vana kapatılmalıdır. Gaz alevleri karbondioksitli ya da diğer tip söndürücülerle söndürüldüğünde, yanmamış gaz akmaya devam ederse, çok büyük bir olasılıkla, havayla patlayıcı bir karışım yaparak herhangi bir tutuşma kaynağına eriştiğinde patlamaya neden olur. Bu patlama ise gazın yanmasından dolayı oluşabilecek zarardan çok daha fazla bir zarar meydana getirebilir. Bu nedenle öncelikle gaz akışının kesilmesine büyük önem gösterilmelidir.

Baca Yangınlarının Önlenmesinde Doğalgazın Önemi

Doğalgaz temiz bir yakıt olduğu için yanmasından dolayı bacalarda is veya kurum oluşturmaz. Ancak yeni doğalgaz kullanıcıları, kullandıkları eski yakıtlardan dolayı bacalarda birikmiş olan kurum ve isleri temizlettirirlerse daha verimli ısınırlar.

Baca temizliğinin yaptırılması konusunda, müşterilere gönderilen tüm doğalgaz faturalarının ön yüzünde uyarılar bulunmaktadır. Bacaların temizliği ve standartlara uygunluğu hem tam yanma ile yakıt tasarrufu sağlar, hem de baca yangını çıkma ihtimalini ortadan kaldırır. Baca yangınlarının toplam yangınlar içindeki payı küçümsenemeyecek kadar fazladır. Doğalgazın yaygınlaşmaya başlamasıyla baca yangınlarının oranı düşmeye başlamıştır. 1991 yılında baca yangınlarının toplam yangınlar içindeki payı %30 iken, 1999 yılında bu oran %10'a inmiştir. Baca temizliği ihmal edilmemeli, yılda bir kez İtfaiye Müdürlüğü ile irtibata geçilerek baca temizliği yaptırılmalıdır.

15- DEPREM VE DOĞAL AFETLERDE ALINACAK ÖNLEMLER VE HAREKET TARZI:

Deprem Öncesi Alınacak Önlemler
Deprem Sırasında Alınacak Önlemler

- Bina İçerisinde
- Bina Dışında

Depremden Sonra Alınacak Önlemler
Olası Bir Afete Hazır mısınız?
Yıkıntı Altında Mahsur Kaldıysanız...

Deprem Tanımı:

Yer kabuğunun derin katmanlarının kırılıp yer değiştirmesi ya da yanardağların püskürme durumuna geçmesi nedeniyle oluşan sarsıntılardır.

Depremlerin büyüklüklerine göre yer yüzeyinde verdiği hasar çok yüksek oranda can ve mal kaybına yol açmakta, sosyal hayatı ve ülkenin ekonomik durumunu felç etmektedir.

Depremi olacağını önceden tespit eden cihazlar veya yöntemler henüz bulunamamıştır.

Bu nedenle, depremlerle içi içe yaşayan ülkeler depremin yaratacağı olumsuz etkilere karşı hazırlıklı olmak zorundadır.

Ülkemiz topraklarının %92'sinin deprem riski taşıdığı, nüfusumuzun da %95'inin bu bölgeler üzerinde yaşadığı bilinmektedir.

Bu da bize, ülkemizde bu konu ile ilgili hazırlık çalışmalarının sürekli ve etkili olarak yapılması gerektiğini ifade etmektedir.

Deprem Öncesi Alınacak Önlemler:

1. Yerleşim bölgelerini titizlikle belirlemeliyiz. Kaygan ve ovalık bölgeleri iskâna açmamalıyız. Evimizi gevşek toprağa sahip meyilli yerlere yapmamalıyız.
2. Yapıları deprem etkilerine karşı dayanıklı yapmalıyız. (Yapı Tekniğine ve İnşaat Yönetmeliğine uygun, sağlam olarak)
3. İmar planında konuta ayrılmış yerler dışındaki yerlere ev ve bina yapılmamalıdır.
4. Dik yolların yakınına, dik boğaz ve vadilerin içine bina yapılmamalıdır.

5. Çok kar yağın ve çığ gelen yamaçlarda bina yapılmamalıdır.
6. Mevcut binaların dayanıklılıklarını arttırmalıyız.
7. Sigorta sistemine dahil olmalıyız.
8. Bu önlemlerin yanı sıra, günlük kullandığımız eşyalarımızın ev içerisine yerleştirilmesinde aşağıda sayılan önlemleri almalıyız:

- Dolap üzerine konulan eşya ve büro malzemelerin kayarak düşmesini önlemek için plastik tutucu malzeme kullanmalıyız.
- Soba ve diğer ısıtıcıları sağlam malzemelerle duvara veya yere tespit etmeliyiz.
- Dolaplar ve devrilebilecek benzeri eşyaları birbirine ve duvara tespit etmeliyiz.
- Duvar bölmeleri ve panoları zikzak düzende yerleştirip, yere tespit etmeliyiz.
- Tavan ve duvara asılan avize, klima vb. cihazları buldukları yere ağırlıklarını taşıyacak şekilde tespit etmeliyiz.
- Zehirli, patlayıcı, yanıcı maddeleri düşmeyecek bir konumda sabitlemeli ve kırılmayacak bir şekilde depolamalıyız. Bu maddelerin üzerlerine fosforlu, belirleyici etiketler koymalıyız.
- Gaz kaçağı ve yangına karşı, gaz vanası ve elektrik sigortalarını otomatik hale getirmeliyiz.
- Binadan acilen kaçmak için kullanılacak yollardaki tehlikeleri ortadan kaldırmalı, bu yolları işaretlemeli, buralara gereksiz eşya ve malzeme koymamalıyız.
- Bir deprem planı hazırlayıp, bu plana göre nasıl davranmamız gerektiğinin tatbikatını zaman zaman yapmalıyız.
- Bina yönetiminin önceden belirlenen, mesken veya işyerinin özelliği ve büyüklüğüne göre uygun yangın söndürme cihazını mutlaka bulundurmalı ve periyodik bakımlarını da yaptırmalıyız.
- Asansörlerin kapı yanlarına "Deprem Sırasında Kullanılmaz" levhası asmalıyız.
- Gerekli İlk yardım malzemesi, yedek pil ve pilli radyo, el feneri, temizlik malzemeleri, sinyal düdüğü, mum, kibrit, kuru gıda ve bisküvi gibi malzemeleri bir çanta içerisinde her an hazır bir şekilde bulundurmalıyız.
- Aile bireyleri ile topluca deprem sırasında nasıl korunacağımız hususunda sohbet ve alıştırmalar yapmalıyız.
- Aile bireylerimiz ile iletişimi nasıl sağlayacağımızı ve eve ulaşamayacağımız durumlar için alternatif buluşma yerlerini planlamalıyız.
- Depremi gece meydana gelebileceğini düşünerek, yatağımızı pencerenin önünden ve eşyaların dökülebileceği yerlerden uzak yerleştirmeliyiz.

Deprem Sırasında Alınacak Önlemler:

I. Bina İçerisinde

1. Kesinlikle panik yapmamalıyız. Sabitlenmemiş dolap, raf, pencere vb. eşyalardan uzak durmalıyız. Varsa sandalyelerle desteklenmiş masa altına veya dolgun ve hacimli koltuk, kanepeler, içi dolu sandık gibi koruma sağlayabilecek eşya yanına çömelmeli veya uzanmalıyız. Başımızı iki elimizin arasında alarak veya bir koruyucu (yastık, kitap vb) malzeme ile korumalıyız. Sarsıntı geçene dek beklemeliyiz.
2. Tekerlekli sandalyede isek tekerlekleri kilitleyerek başımızı ve boynumuzu korumaya almalıyız.
3. Mutfak, imalathane, laboratuvar gibi iş aletlerinin bulunduğu yerlerde; ocak, fırın ve bu gibi cihazları kapatmalıyız. Dökülebilecek malzeme ve maddelerden uzaklaşmalıyız. Birinci maddede belirtildiği şekilde kendimizi korumalıyız.
4. Sarsıntı geçtikten sonra elektrik, gaz ve su vanalarını kapatmalıyız. Soba ve ısıtıcıları söndürmeliyiz. Diğer güvenlik önlemlerini almalıyız ve daha önceden hazırlanmış acil durum çantası ile gerekli olan eşya ve malzemeyi yanımıza alarak derhal binayı daha önce tespit ettiğimiz yoldan terk edip toplanma bölgesine gitmeliyiz.
5. Merdiven, balkon, koridor ve geniş yerlerden, kolonlardan ve pencerelerden uzaklaşmalıyız.
6. Okulda isek sınıfta kalarak sağlamsa sıra altlarına ya da sıra yanına birinci maddede belirtildiği şekilde başımızı korumalıyız.
7. Kesinlikle asansör kullanmamalıyız. Asansörde isek kat çıkış düğmesine basarak asansörü terk etmeliyiz.

II. Bina Dışında:

Enerji hatlarından, diğer binalardan ve duvar diplerinden uzaklaşmalıyız. Açık arazide çömelerek etraftan gelen tehlikelere karşı hazırlıklı olmalıyız.

1. Deniz kıyısından uzaklaşmalıyız.
2. Toprak kayması, taş veya kaya düşebilecek yamaç altlarında bulunmamalıyız. Böyle bir ortamda isek en seri şekilde güvenli bir ortama geçmeliyiz.
3. Binalardan düşebilecek baca, cam kırıkları ve sıvalara karşı tedbirli olmalıyız.
4. Toprak altındaki kanalizasyon, elektrik ve gaz hatlarından gelecek tehlikelere karşı dikkatli olmalıyız.

Depremden Sonra Alınacak Önlemler:

1. Kesinlikle panik yapmamalıyız.
2. Sarsıntı kesilince önceden hazırladığımız afet çantası ile acil ihtiyaç duyulacak diğer malzemeleri (giysi, battaniye, su ve gıda gibi) yanımıza alarak derhal bulunduğumuz yeri önceden belirlediğimiz yollardan terk etmeli ve toplanma yerine gitmeliyiz.
3. Yıkılan binalarda yardıma ihtiyacı olanlara kurtarma, İlk yardım ve enkaz kaldırma çalışmalarında yardımcı olmalıyız.
4. İkinci sarsıntı ihtimaline karşı tedbirli olmalıyız.
5. Telefon hatlarını meşgul etmemeliyiz.
6. Yollarda hasta ve yaralı nakli yapılacağı için trafiği engellememeliyiz.
7. Deprem hakkında söylenti ve dedikodulara inanmamalıyız.
8. Aile içinde birbirimizle dayanışma halinde olmalıyız. Özellikle çocukları olayın etkisinden uzaklaştırmalıyız.
9. Kurtarma ve sosyal yardımlar sırasında panik ve kargaşaya yol açmadan ilgili ve görevlilere yardımcı olmalıyız.
10. Bina zarar görmüş ise içeri girmek için en az bir saat beklemeliyiz. İlgililerin duyurusu doğrultusunda hareket etmeliyiz.
11. Deniz kenarı yerleşimlerinde, dev dalgaların oluşması olasılığına karşı deniz kenarından uzaklaşmalıyız.
12. Toplu iskân bölgelerindeki kurallara ve yöneticilerin talimatına mutlaka uymalı, kargaşa, dedikodu ve huzursuzluğa izin vermemeliyiz.
13. Özellikle iskân bölgelerinde halkın sağlığı için temizlik kurallarına uymalı ve uymayanları uyarmalıyız.
14. Başkalarının da ihtiyacı olabileceğini düşünerek ihtiyacımızdan fazla yardım malzemesi talebinde bulunmamalıyız.

Olası Bir Afete Hazır mısınız?

- Siz ve yaşadığınız çevre afete karşı hazırlıklı mı?
- Ailenizin fertleri afete hazırlıklı mı?
- Aileniz fertleriyle konuştunuz mu? (Bir afet sırasında nerede buluşacaksınız? Ne yapacaksınız?)
- 72 saat yetecek kadar yiyecek malzemeniz hazır mı? (Kapalı kaplar içerisinde veya konserve olarak)
- Afet çantanız var mı? (İçinde; el feneri, İlk yardım çantası, radyo, yedek pil vs.)
- Arabanızda bir afet çantası var mı?
- Siz ve aileniz son üç yılda İlk Yardım eğitimi gördünüz mü?
- Yaşadığınız evde veya bulunduğunuz apartmanın her katında duman detektörü, yangın alarmı var mı?

1. Evinizde yangın söndürme cihazı var mı? Bu cihazları her fert kullanmasını biliyor mu?
2. Elektrik sigortaları otomatik mi?
3. Siz ve ailenizin tüm üyeleri su-elektrik-gaz vanalarının yerini ve nasıl kapatılacağını biliyor musunuz?
4. Sizin ve ailenizin önemli kayıtlarının kopyaları evin dışında yangına dayanıklı bir yerde saklanıyor mu?
5. Bir yangın olduğunda yapılacak işleri ailenizle konuşup tespit ederek tatbikat yaptınız mı?
6. Afet sonrasında yaşadığınız bölge dışında kalabileceğiniz bir mesken var mı?
7. Sizi afet durumunda arayacak yakınınız, dostunuz var mı? (Sizin varlığınızı, sağlığınızı tespit ya da kontrol edecek kişiler belirlendi mi?)
8. Okula giden çocuklarınızın okudukları okulun afet planı var mı? Varsa tatbikatı yapılmış mı?
9. Çocuklar ne yapacaklarını biliyorlar mı?

Yıkıntı Altında Mahsur Kaldıysanız!

1. Paniklemeden durumunuzu kontrol ediniz.
2. Hareket kabiliyetiniz kısıtlanmışsa çıkış için hayatınızı riske atacak hareketlere kalkışmayınız.
3. Biliniz ki kurtarma ekipleri en kısa zamanda size ulaşmak için çaba gösterecektir.
4. Enerjinizi en tasarruflu şekilde kullanmak için hareketlerinizi kontrol altında tutunuz.
5. El ve ayaklarınızı kullanabiliyorsanız su, kalorifer, gaz tesisatlarına, zemine vurmak suretiyle varlığınızı duyurmaya çalışınız.
6. Sesinizi kullanabiliyorsanız kurtarma ekiplerinin seslerini duymaya ve onlara seslenmeye çalışınız. Ancak enerjinizi kontrollü kullanınız.

16- BOMBA

BOMBA NEDİR? UNSURLARI NELERDİR?

Bomba: Patlayıcı maddenin istenilen zaman, şekil ve yerde patlamasını sağlamak amacıyla bir kısım unsurların birleştirilmesiyle hazırlanan düzenek veya kurgudur.

Bombanın Temel Unsurları

- a- Patlayıcı Madde
- b- Başlatıcılar (Kapsül-fital)
- c- Anahtar Sistemi

Bombanın Yardımcı Unsurları

- a- Dış Kap
- b- Akım Kaynağı
- c- Parça Etkisi için Konulan Malzemeler
- d- Kablo
- e- Kamufle Malzemeleri
- f- Bant

ANAHTAR SİSTEMLERİ

Bombada Anahtar Sistemleri Üçe Ayrılır:

1. Gecikmeli Olarak Ateşlenen Anahtar Sistemleri
 - a. Mekanik Sistemler
 - b. Elektronik Sistemler
 - c. Kimyasal Gecikmeli Sistemler
2. Patlaması Bir Harekete Bağlı Olan Anahtar Sistemleri
Cıvalı Sistem, Bilyeli Sistem, Gergiden Kurtulmalı (Yaylı) Sistem, Çıplak Kablo, Sarsıntıya Hassas, Çekmeli Sistem, Basmalı Sistem, Baskıdan Kurtulmalı Sistem, Aydınlığa Hassas, Karanlığa Hassas, Yaklaşmaya Hassas vb. sistemleri sayabiliriz
3. Uzaktan Komutalı Anahtar Sistemleri
 - a. Telli Komutalı Sistemler
 - b. Telsiz Komutalı Sistemler

BOMBA ÇEŞİTLERİ VE ÖZELLİKLERİ

OTOMOBİL BOMBA; Hedef seçilen yerlerde fazla maddi ve manevi hasar verebilmek, amacıyla bir otomobilin bagaj bölümüne, koltuk altlarına iç kısmına mümkün olduğu kadar fazla miktarda patlayıcı doldurularak hazırlanan, anahtar sisteminin de otomobil içerisinde herhangi bir yere saklanarak oluşturulan bombaya denir.

Bombanın ateşleme mekanizması otomobilin herhangi bir hareketinden veya güç kaynağından (akü) akım olarak faaliyete geçer veya zamana bağlı olabilir.

BOMBALI OTOMOBİL; Başka bir yerde hazırlanan bombanın hedef seçilen otomobilin bagaj, motor kısımları, alt bölümleri, lastiklerin çevreleri, iç kısımları ya da park edildiği zemine yerleştirilerek tuzaklanmasına denir.

Bombanın ateşleme mekanizması otomobilin herhangi bir hareketinden veya zamana bağlı, dışarıdan alacağı bir hareketle çalışabilir.

Araca Yerleştirilen Bombaların Anahtar Sisteminin Çalışma Şekilleri

- a) Motor kaputu açılınca,
- b) Motor çalıştırılınca,
- c) Farlar yakılınca,
- d) El freni çekilince veya bırakılınca
- e) Araba hareket edince,
- f) Egzoz belirli oranda ısınınca,
- g) Fren veya gaz pedallarına basılınca,
- h) Mindere veya koltuklara oturunca,
- i) Korna çalınca (sese duyarlı),
- j) Radyoyu açınca,
- k) Torpido gözünü açınca vs. sayabiliriz.

MEKTUP BOMBALAR

Alicısını yaralamak ve öldürmek amacı ile hazırlanan postada kaldığı sürece patlamayacak şekilde tasarlanmış, açınca patlayan bubi tuzaklı bombalardır.

MEKTUP BOMBANIN TANINMASI

- 1- Normal mektuplara göre daha kalındır. Kalınlığı 5 mm den fazladır. Zarf içerisindeki bombada genellikle kullanılan plastik patlayıcı maddenin kalınlığı 5 mm'den az olur ise patlamaz. Sadece kapsül patlar.
- 2- Aynı ebattaki normal mektuptan daha ağırdır.
- 3- Üzerine gereğinden fazla pul yapıştırılmıştır. Hem mektubun adresine kesin gitmesini sağlamak, hem de patlayıcı maddenin zarf üzerine bırakacağı yağların gözükmemesini önlemektir.
- 4- Zarf üzerinde gereğinden fazla bant ve diğer yapıştırıcılar bulunabilir.
- 5- Zarf üzerinde ad, soyadı, unvan ve adreste yazı ve harf hatası olabilir.
- 6- Genellikle yavaş yazıldıkları için yazılarda mürekkep birikimi olabilir.
- 7- Mektubun ağırlığı ya da ebatları dengesiz olabilir. (Patlayıcının olduğu taraf daha ağırdır.)
- 8- Normal mektuplara göre daha sert olup, katlanmaz ve kırılmaz.
- 9- Hafif ellendiğinde kısmi sertliklere rastlanabilir.
- 10- Zarf kapağı açılmış, tekrar kapatılmış ve yapışma yerleri yapıştırıcı ile kapatılmış olabilir.
- 11- Zarf üzerinde yağ ve kir lekeleri olabilir.
- 12- Patlayıcı maddenin kokusu zarf üzerinden algılanabilir.
- 13- Zarf üzerinde kişiye özel, zata özel gibi ibareler bulunabilir.
- 14- Bombalı mektupların imalinde kullanılan pil, kablo ve kapsül parçaları metal detektörleri ile yapılan kontrollerde tespit edilebilir.
- 15- Bombalı mektuplarda genelde torba zarf kullanılır.
- 16- Torba zarfın arka kapağı açılıp, tekrar yapıştırılabilir.

PAKET BOMBALAR

Paket bomba hedef kişiyi öldürmek veya yaralamak üzere hazırlanmış, posta, kargo veya elde taşınabilen (bubi tuzaklı) açıldığında patlayan bombalardır.

PAKET BOMBALARIN TANINMASI

- 1-Paket bombalar değişik şekil ve ebatlarda olabilir.
- 2-Paketin içinde ne tür malzemenin olduğu bilinmediğinden ağırlığından şüphe edilebilir.
- 3-Paket üzerindeki gönderen alıcı, adres, ad- soyad ve ünvanlarda yazı ve harf hatası olabilir.
- 4-Paket, alıcının çok yakını, arkadaşları veya tanıdıklarından geliyormuş gibi gösterilebilir.
- 5-Paket üzerinde kişiye özel, zata özel gibi ibareler bulunabilir.
- 6-Paket üzerinde gereğinden fazla bant, yapıştırıcı gibi paketi sağlamlaştırıcı maddeler bulunabilir.
- 7-Terörist paketi açacak olan kişiyi yönlendirmek için açma yerini belirleyen taşıma kulpu, "üst taraf" ibaresi veya kilit kullanılmış ise; anahtarını da göndermiş olabilir.
- 8- Gönderen kişinin daha önce böyle bir paket gönderip, göndermediği hatırlanmalı, göndermedi ise şüphelenilmelidir.
- 9- Gönderen kişinin yakınlık derecesi, sizin veya eşinizin yakınlık derecesi, doğum günü, evlilik yıldönümü gibi özel günleri bilmiyor ise yine şüphelenilmelidir.
- 10- Bu tür paket gelen kişi, gönderen kişiyi arayıp paketi gönderip göndermediğini tespit etmelidir.

KİTAP BOMBALAR

Hedef seçilen kişiyi öldürmek ve yaralamak amacıyla hazırlanmak istenilen büyüklükteki bir kitabın içi oyulmak suretiyle hazırlanan, kapalı kaldığı müddetçe patlamayacak bombalardır.

KİTAP BOMBANIN TANINMASI

- 1-Posta ile veya özel kargo ile gönderilir.
- 2-Ad soyadı unvan ve adreslerinde yazı ve harf hataları olabilir.
- 3-Kitabın iç kısmı oyulurken kitap çevresinde yırtılma emareleri olabilir.

4- Kitabın iç kısmı oyulduktan sonra sayfaların birbirlerine yapıştırılması veya tutturulması gerektiğinden kitap sayfalarında bozulmalar oluşabilir.

5-Patlayıcı maddenin kokusu algılanabilir.

6- Kitap emsallerine göre daha ağırdır.

7- Kitabın dengesinde dengesizlik olabilir.

8- Adres bölümünde zata veya kişiye özel ibareleri olabilir.

9- Bombalı kitabın imalinde kullanılan pıl, kablo ve kapsül metal dedektörleri ile yapılan kontrolde tespit edilir.

10- Gönderen kişinin yakınlık derecesi araştırılmalı daha önce böyle bir paket gönderip göndermediği tespit edilmeli ve alıcının bu şahsı tanıyıp tanımadığı öğrenilmelidir

TEHDİTLERE KARŞI ALINACAK TEDBİRLER

Amaç : Adli ve anarşik olaylar nedeni ile herhangi bir bomba tehdidi veya bir tehdit halinde müessese içerisinde paniğe meydan vermeden koruma ve Güvenlik Planı esasları dâhilinde gerekli önlemlerin alınılmasını sağlamaktır.

Kapsam: Alınması öngörülen önlemler sayesinde, ünite içerisinde bulunan bütün görevliler ile mevcut servislerde çalışan personel ve binaya giren ve binada bulunan diğer kimselerin güvenliğini, her türlü kıymetli evrak ve malzemenin gizlilik dereceli evrakın muhtemel bir olay halinde zarar görmesini içerir.

Sevk ve idare:

A) Herhangi bir bomba ve tehdit olayında yapılması gereken işler için yetki öncelikle o müessesede

1. Dairenin yetkili amiri
2. Yardımcısı
3. Koruma amiri, Sivil Savunma Amiri veya varsa Sivil Savunma Uzmanı

B) Sevk ve İdarenin yerine getirilmesinde yapılmış bulunan

1. Koruma ve Güvenlik Planı
2. Sivil Savunma Planı
3. Koruyucu Güvenlik Esasları
4. Kamu Kurum ve Kuruluşlarda emniyet ve kaza önleme ve talimatı
5. Binaların yangından koruma yönetmeliği göz önüne alınarak uygulama yapılır.

C) Bomba ve tehditlerin açıklık kazanmış olması can ve mal güvenliği yönünden tehdidin önem ifade etmesi halinde paniğe meydan vermeden, binanın tahliyesi ve önemli malzeme ile evrakın güvenliğine verilecektir.

Tehdit haberinin alınması:

Uluslararası veya milli siyasi tansiyonunun artması veya harp halinde ve buna benzer ortamlarda muhtemel tehdit olaylarında alınacak tedbirler ile ilgili olarak şu hususlara dikkat edilecektir.

a) Tehdit telefon ile yapılmış ise;

1. Binada telefon bulunan her görevli ile santrallere bu konuda önceden eğitici bilgiler verilmiş olmalıdır.
2. Telefon ve tehdidi alan bu tehdidin mahiyetini en kısa zamanda kime iletileceği konusunda eğitilmiş olması
3. Haberleşmenin en seri nasıl ulaştırılacağı planlanırken tehdidin,

aa) Mesai saatlerinde

bb) Mesai saatleri dışında olması halindeki hareket tarzları planlanmalıdır.

4. Tehdidin telefon ile yapılmasında,

aa) Geliş zamanının tespiti,

bb) Kullanılan kelimelerin aynen kaydedilmesi,

cc) Tehdit nedeni mümkün olduğu kadar telefonda konuşurularak bilgi edinmeye gayret edilmesi ve imkan dâhilinde şu soruları sorma imkanı araştırılmalıdır.

1. Bomba nereye yerleştirilmiştir?
2. Binanın hangi katındadır?
3. Ne zaman patlayacaktır?
4. Binayı boşaltmak gerekli midir?
5. Bombanın cinsi nedir?
6. Bombanın tahrip gücü nedir?

dd) Malumat alma imkânı olması halinde telefondaki tehdidin

1. Kadın ve erkek olduğu,
2. Ses tonuna göre muhtemel yaş durumu,
3. Konuşurken özellik ifade eden karakteristikleri, vurguları vb. dikkat edilmelidir.
4. Geri planda duyulabilen sesler kaydedilmelidir.
5. Telefon paraleli mevcut ise konuşma kayda alınmalıdır.
6. Tehdit mektup ile yapılmış ise yetkili amire durum iletilmelidir.
7. Zarfın içinde karton veya metal bir katılık varsa kurcalamamak gerekir tehlikelidir.

ee) Tehdidi yapan şahıs eğer binaya bir bombanın yerleştirilmiş olduğunu bildirirse yapılacak değerlendirme ve tahliyede çabuk davranılmalıdır.

ff) Eğer tehdit bombanın yerleştirileceği yönünde ise acele kararda lüzum yoktur. Bu konuda polis ve mülki amirler ile temas kurularak bu kabil tehditlerin yaygın olup olmadıkları araştırılmalıdır.

Tahliye:

Bomba ihbarının ciddiyeti, yapılan durum değerlendirilmesinde kabul edilmiş ise bina acele boşaltılmalıdır.

Tahliyede (Güvenlik Personeli Kontrolünde)

Arama:

a) Bina içerisinde boşaltma işlemi sağlandıktan sonra görevlendirilmiş personel, güvenlik güçleri ve itfaiye ekiplerinin de katılımları ile oluşturulacak arama ekipleri, binayı arayacaklardır.

- a) Bu husus yerine getirilirken çabukluğu sağlamak bakımından, her kat için arama timi oluşturulur.
- b) Aramada normal görünümü olmayan her şeye dikkat edilmelidir.

Bu konuda,

1. Paket, boru parçası, fûnye, fitil, taşlaşmış plastik kitlesi vb. cisimlere dikkat edilmelidir.
2. Ayrıca bombalar için (Tık – Tak) seslerine kulak verilmelidir.
3. Yanan fitil sesi gibi sedalara kulak verilmelidir.
4. Aramalarda personelin şahsi eşyalarına dokunulmamaya dikkat edilmelidir.
5. Binada herkesin kolayca girip çıkabileceği giriş, merdiven boşluğu, tuvaletler, kazan dairesi gibi yerlerin aranmasında itina gösterilmelidir.
6. Bombalı pankart intibahını veren cisimlere el sürülmemelidir.
7. Bulunan şüpheli cisimlere dokunulmayarak tedbir alınmalıdır.

Bu konuda,

- a) Görülen bomba veya şüpheli maddenin etrafında, mümkün olabildiği kadar geniş bir saha boş bırakılmalı ve personelin buraya yaklaşması önlenmelidir.
- b) Bomba uzmanı gönderilmesi için mahalli güvenlik kuvvetlerine derhal haber verilmelidir.
- c) Yangın söndürme sistemi ile Sivil Savunma Servisleri hazır duruma getirilmelidir.
- d) Bomba ve şüpheli cisim çevresinde çabuk yanmaya müsait araç, gereç, malzeme oradan uzaklaştırılmalıdır.
- e) Olay yerinde ve yakınında, durumu şüpheli kişiler görülürse hüviyetlerinin tespitine çalışılmalı ve durum üzerinde hassasiyetle durulmalıdır.

BOMBALI SALDIRI OLAYLARINA KARŞI DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Dünyanın her yerinde oluşu gibi ülkemizde de patlayıcı maddelerin bombalama eylemlerinde kullanılmaları neticesinde birçok vatandaşımız hayatını kaybetmekte veya yaralanmaktadır. Her olayda olduğu gibi bombalama olaylarında da her hangi bir emarenin tespit edilmesi sonucunda veya vatandaşlarımızın ihbarı neticesinde üzücü olayların önlenmesi mümkün olabilmektedir.

2. Terör örgütlerinin insanlık dışı bir eylem aracı olarak kullandığı bombalı saldırıların önceden tespit edilerek üzücü olayların engellenmesi için vatandaşlarımızın güvenlik güçlerine yardımcı olmaları ve şüpheli durumlarda gereken hassasiyeti göstermeleri büyük önem taşımaktadır.

3. Vatandaşlarımızın bombalı eylemlere karşı uyanık olması ve çevrelerinde meydana gelen en küçük şüpheli durumu dahi 155 Polis/156 Jandarma imdat telefonlarıyla veya bizzat müracaatla güvenlik kuvvetlerine bildirmeleri önem arz etmektedir. Bu maksatla, vatandaşlarımızın bombalı saldırılar ile ilgili olarak dikkat etmesi gereken hususlar aşağıya çıkarılmıştır.

a. Çanta, poşet, koli gibi paketler veya sahihsiz olarak ortada bırakılmış benzeri eşyalardan şüphe edilmesi halinde, bunlara dokunmayınız ve içerisinde bomba olması ihtimaline karşı en yakın güvenlik güçlerine haber veriniz.

b. Önemli günlerde yapılacak kutlama veya gösterilerde; gösteri alanına gelen, giyiminden, hareket ve tavırlarından şüphelendiğiniz şahısları en yakın güvenlik güçlerine bildirin.

c. Uzun süre aynı yerde ve gelişi güzel park edilmiş vaziyette duran veya terkedilmiş şekilde bulunan araçlardan şüphelenmeniz halinde güvenlik güçlerine haber veriniz.

ç. Terör örgütü mensuplarının barındığı veya terör örgütüne yardım ettiği şüphelendiğiniz şahısları güvenlik güçlerine bildirin.

d. Bomba imal edildiği veya gizlendiğinden şüphe ettiğiniz yerleri güvenlik güçlerine haber veriniz.

e. Güvenlik güçleri tarafından müdahale edilen şüpheli paket veya bomba olaylarında, olay yerini emniyete alan yetkililere yardımcı olunuz.

f. Bombalı saldırılardan sonra emniyet altına alınan bölgede merak nedeniyle gereksiz kalabalık oluşturmayınız, olay yerinde ikinci bir bomba düzeneğinin olabileceğini unutmayınız ve olay yerindeki yetkililerin talimatlarına uyunuz.

g. Yakın civarınızda meydana gelen bir patlama olayına tanık olduğunuzda, paniği arttırıcı hareketlerden kaçınınız ve yaralı vatandaşlara yardım ediniz, derhal ambulans ve itfaiye ekiplerine haber veriniz.

ğ. Bombalı saldırılardan sonra, olay bölgesinde bombalı saldırı ile ilişkili olabileceğinden şüphe ettiğiniz durumları ve şahısları güvenlik güçlerine hemen bildirin.

İNTİHAR SALDIRISININ AVANTAJLARI

- * Diğer eylemlere göre daha sansasyoneldir,
- * Eylemin önlenmesi son derece zordur,
- * Saldırganın, örgütün belirlediği eylem yeri, zamanı gibi konularda inisiyatif kullanabilme avantajı,
- * Eylemi gerçekleştirecek teröristin taşıdığı bombanın kamuflajını insan fiziğine uygun hale getirilmesi,

SALDIRGANIN ÖZELLİKLERİ

- * Ruhsal sıkıntıları ve psikolojik sorunları olan örgüt üyeleri arasından,
- * İş, okul hayatında başarısızlığa uğrayan, aile ve çevresine karşı utanç duyguları taşıyan ve topluma küserek örgüte katılan kişilerden,
- * Örgüt içinde bulunup da normal eylem ve faaliyetlerde faydalı olamayacağı değerlendirilen kişiler arasından,
- * Devlet ve güvenlik kuvvetlerinden öç alma duygusu taşıyan şahıslardan,
- * Tehdit ve zor kullanma yoluyla eyleme ikna edilebilecek kişilerden,

İNTİHAR SALDIRISININ MUHTEMEL HEDEFLERİ

- Devlet büyükleri ve önemli şahsiyetler
- Halkın yoğun olarak bulunduğu alış - veriş merkezleri.
- Toplu taşıt ve ulaşım araçları
- Tren - Metro - Otobüs İstasyonları

GESA ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ A.Ş

Resmi geçit ve törenlerin düzenlendiği alanlar
Askeri Birimler, Güvenlik Gleri ve Bağlı Kuruluşları

SALDIRGANIN TAKİP EDECEĞİ MUHTEMEL YÖNTEMLER

- * Patlamaya hazır bombayı, el çantası, sırt çantası, araç içerisine koymak veya vücudun değişik yerlerine dışarıdan görünmeyecek Şekilde gizlemek.
- * EĞer vücuduna gizlemeye karar vermiŐe; üstten geniş giysiler giymek veya hamile kadın ya da ŐiŐman adam ss vermek.
- * Her türlü hazırlığa rağmen anahtar sisteminin devreye girmemesi durumunda ikinci bir anahtar sistemiyle eylemi gerçekleştirmek.
- * Önceden belirlemiŐ olduğu hedef bölgesine tespit ettiği saatte güvenlik glerinin ve vatandaŐların dikkatini çekmeden ulaşmak.
- * Bu amaç için; olay yerine uyumlu kıyafetler giymek,
- * İstenilen hedefe gelmeden fark edildiği durumlarda dahi eylemi gerçekleştirmek.
- * Saldırganı eylem yerine getiren ve motive eden bir başka kişinin olması da kuvvetle muhtemeldir.

SALDIRGANIN TESPİTİNDE;

- * Hamile görünümlü kadınlara dikkat edilmeli.
(Hamile kadınların fiziki yapılarından dolayı; Omuzlar dik ve geride, ayaklar açık vaziyette ve ağır hareketlerle yürüdükleri, saldırganın ise tam aksine vücuduna bağladığı bombalardan dolayı omuzlarının ne eğik olabileceği.)
- * Saldırgan, intihar düŐüncesinin vereceği stres ve sıkıntı sebebiyle sinirli ve heyecanlı tavırlar gösterebilir.
- * Eylem yerini ve saldırganı gözetleyen ikinci bir kişi, Şüpheli davranıŐlar içerisinde olay yeri yakınında olabilir.
- * İnsanların giyimleri ve fiziki grnmlerindeki farklılıklar dikkat ekmeli,
(Sıcak havada mont, kaban, pards giymeleri veya zayıf yüzlü ancak göbekli görünen tipler.)

SALDIRININ NLENEBİLMESİNDE;

- * Toplu hedef teşkil edecek toplantıların veya resmi törenlerin intihar saldırısına karşı hedef teşkil edebileceği göz önünde tutulmalı.
- * VIP personelinin araçlarına bindiği, indiği, araçla yavaŐladıĐı veya halkın arasına girdiği yerlerin hedef teşkil edebileceği göz önünde tutulmalı.
- * Şüpheli kişi veya kişilere mümkün olduğunca uzaktan ve stre gerisinden müdahale edilmeli.
- * Şüpheli kişi veya kişilerin ellerini ve parmaklarını görebilecek bir Şekilde tutmaları sağlanmalı.
- * Şüpheli ŐahıŐların ellerini vücutlarına temas ettirmelerine, giysilerinin altına sokmalarına veya ellerindeki koli - çantayı amalarına izin verilmemeli,
- * Arama ve kontrollerde mevcut cihazlardan (Metal Arama Detektörleri gibi) yararlanılmalı.
- * EĞer bu kontroller esnasında patlayıcı madde veya bomba ele geçirilirse gerekli vre emniyeti alınmalı ve bomba uzmanının gelmesi beklenmeli.

17-PATLAYICI MADDELERİN TARİHÇESİ

Patlayıcılar; İlk kez in'de imal edilerek kullanılan patlayıcı, daha sonra barutun bulunması, bilim ve tekniğin geliŐmesiyle paralellik içerisinde çeşitli aŐamalardan geçerek, kapsam itibariyle çeŐitlendirilerek bu günkü noktaya vardırılmıŐtır.

Patlayıcılar, in'in sınırlarını aÇıp Avrupa'ya yayılınca geliŐtirilerek askeri amaçlar için oldukça yaygın ve çok yönlü biçimde kullanılan silahlara dönüŐmüŐtür. Bunların kullanım tecrübeleri üzerinde araŐtırmalar yapan Avrupalı kimyager Nobel, ilk kez dinamiti bularak patlayıcılara yeni bir mesafe kazandırmıŐtır.

Nitrogliserin (NG) ilk defa 1846-1847 yıllarında İtalyan Asconio SABRERO tarafından elde edildi. AŞırı derecede hassas olduğundan patlayıcı olarak kullanılması uygun değildi.

TERÖRİZMİN TANIMI: Terörizm, siyasi amaçlar için mevcut durumu yasadıŐı yollardan değiştirmek amacıyla örgütlü, sistemli ve sürekli terör eylemlerini kullanmayı bir yöntem olarak benimseme durumudur.

TERÖRÜN TANIMI: Terör, insanları yıldırarak, sindirmek yoluyla onlara belli düŐünce ve davranıŐları benimsetmek için zor kullanma ya da tehdit etme eylemidir.

12.04.1991 tarih ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ise terörü şöyle tanımlamaktadır:

“Terör, baskı, cebir, şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyeti'nin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü eylemlerdir.”

TERÖRİZMİN SEBEPLERİ:

Kendi kaderlerini tayin hakkını kazanma isteği.

Güçlü bir muhalefeti yenmek veya zayıflatmak isteği.

İktidarda bulunan hükümeti devirme isteği.

Mevcut yasaları ortadan kaldırıp yeni bir toplumsal ve hukuksal sistem inşa etmek isteği.

Başka siyasal, toplumsal, etnik ve dini hedeflere varma isteği.

TERÖRİZMİN HEDEFLERİ:

Her terörist eylem bir şey elde etmek amacıyla planlanır. Bu amaçlar, şunlardan biri veya birkaçı olabilir; Grubun davasının dünya ölçüsünde, ulusal çapta ya da yerel ölçüde tanınmasını sağlamak,

TERÖRİSTLER NEDEN BOMBA KULLANIRLAR?

- Bomba yapımında kullanılan malzemelerin piyasadan bol, kolay ve ucuz olarak temin edilebilmesi,
- Eylem etkisinin kesin ve kati olması,
- Eylem sonucunda bombanın az iz ve delil bırakması,
- Toplu katliam yapabilmesi,
- Sivil toplum üzerinde panik, korku ve tedirginlik yaratmak,
- Bombayı koyacak şahsın kendini güvende hissetmesi,
- Sansasyonel eylemler yapabilmek,
- Eylemlerde ülke ekonomisine zarar vermek,
- Eylem yapanın kaçması için zaman bırakması.

18-PATLAYICI MADDE NEDİR?

Hararet ve çok tesiriyle buldukları hacimden kimyasal değişikliğe uğrayarak çok hacimde gaz, yüksek derecede ısı meydana getirebilen katı, sıvı ve gaz haldeki tüm kimyasal bileşim ve karışımlardır.

Patlayıcı maddeler; doğada saf ve hazır bulunmayıp, çeşitli kimyasal maddelerin (yakıcı ve yanıcı) bileşiminden ve karışımından oluşmuştur. Çeşitli biçimlerde-gaz, sıvı, katı vb. bulunup, dışarıdan etkilenme sonucu patlarlar.

PATLAYICI MADDELERİN SINIFLANDIRILMASI

İMAL EDİLİŞLERİNE GÖRE;

1. FABRİKASYON PATLAYICI MADDELER: TNT, HMX, Kara Barut, Dumansız Barut, Nitro -Gliserin, PETN-Tetritil Havagazı-LPG, C-3 -C-4, COMP B, RDX, Semtex, Ticari Dinamit.

EL YAPIMI PATLAYICI MADDELER:

Potasyum Klorat + Kahve
Sodyum Klorat + Şeker
Potasyum Nitrat + Kükürt
Baryum Nitrat + Kömür
Amonyum Nitrat + Petrol Ürünleri

TATP: Tri-acetone-tri-peroxide

TATP Hassas ve güçlü el yapısı bir patlayıcı maddedir.

TATP elektrik, sürtünme, darbe, ısı, ateş ve kuvvetli asitle temas etmesi halinde patlar.

İNFİLAKLI FİTİL

GESA ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ A.Ş

Hassas patlayıcı maddelerden toz halindeki PETN' in üzerine pamuk ipliği sarılmış olup en dış kısmı plastik izoyle kapatılmıştır, yakıldığında patlamaz.

İnfilaklı fitiller, patlayıcı maddelerin patlatılmasında veya herhangi bir maddenin kesilmesinde kullanılabilirler.

SANİYELİ FİTİL

Standart üretimde, 1 sn de 1 cm yanma özelliğine sahip Normal infilaklı kapsüllerin veya hassas patlayıcı maddelerin patlatılmasında kullanılmak amacıyla toz halindeki kara barutun çevresine pamuk ipliği sarılmak suretiyle dış kısmına plastik veya katran ile izole edilerek imal edilen fitillerdir.

Dikkat: Saniyeli ve infilaklı fitil dış izole renklerine bakılarak birbirinden ayırt edilemez. Ancak kesilerek bakıldığında infilaklı fitilin içindeki maddenin beyaz toz halindeki patlayıcı maddelerden petn olduğu, saniyeli fitilin içerisinde ise toz halinde kara barut olduğu görülerek ayırt edilebilir.

MAYTAP FİTİLİ

Serbest olarak piyasada eğlence amaçlı olarak satılan küçük çaptaki (atom, kız kaçıran, çıtır pıtır oyuncağı) patlayıcıların ve havai fişeklerinin ateşlenmesinde kullanılan dıştan yanmalı fitillerdir.

BAŞLATICILAR VE ÇEŞİTLERİ NELERDİR

Kullanım amaçlarına göre gövde kısmı alüminyum veya bakırdan mamul, değişik boy ve ebatlarda, içerisinde hassas ve güçlü patlayıcılardan Kurşun Azadür -Cıva Fülminat ile Tetril veya Petn bulunan, saniyeli fitil veya elektrik akımı ile çalışan, patlayıcıların infilak ettirilmesinde şok, basınç ve hararet etkisi veren tüplere kapsül denir.

FABRİKASYON KAPSÜL ÇEŞİTLERİ

1. Normal Kapsüller
2. Elektrikli Kapsüller
3. Kimyasal Gecikmeli Kapsüller
4. Nonel (Şok tüplü) Kapsüller olmak üzere 4'e ayrılırlar.

19-PATLAMA NEDİR?

Katı, sıvı veya gaz halindeki patlayıcı maddelerin kıvılcım, reaksiyon veya şok etkisiyle ateşlenmesi sonucu yüksek derecede ısı, ışık, gaz, ses ve basınç meydana getirerek hava içerisinde aniden ve şiddetle yayılması olayına patlama denir.

1 cm³ yüksek güçteki patlayıcı maddenin patlatılması ile 27 m³ hava (gaz) elde edilir. 3000-6000 °C ısı oluşturur. 1 cm²'ye 105 ton basınç, ilk hız 24.000 Km/sn. olur.

PATLAMANIN ÇEŞİTLERİ

1. Mekanik Patlama: Mekanik patlamaya bir buhar kazanında veya düdüklü tencerede meydana gelen patlamayı örnek olarak gösterebiliriz.
2. Atomik (Nükleer) Patlama: Nükleer patlama ve parçalanma, atom çekirdeğinin ayrışıp parçalanması veya füzyon, yani atom çekirdeklerinin yüksek kuvvet altında füzyonu, birleştirilmeleri ile olur.
3. Kimyasal Patlama: Kimyasal patlamalar sıvı veya katı halde bulunan patlayıcı maddenin çok büyük bir hızla, hacminden çok daha büyük bir hacim olan gazlara dönüşmesi ile ortaya çıkar.

PATLAMANIN ETKİLERİ

1. Basınç Etkisi
 - a. Yüksek (Pozitif) Basınç etkisi
 - b. Düşük (Negatif) Basınç etkisi
2. Parça Etkisi
3. Isı (Yakıcı) Etkisi

20-TEHDİT ANALİZİ, EKİP KURMA VE PLANLAMA

Bu bölüm, potansiyel bomba hedeflerini ve bomba tehditlerinin nasıl önceden sezileceğini, değerlendireceğini ve bunlar için nasıl hazırlık yapılacağını anlamamızı sağlar.

Amaç;

1. Bomba tehditleri için potansiyel hedefleri sezmeye haiz olunması,
2. Bu hedeflerin zarar görme derecesinin hesaplanması,
3. Hedefin korunması için bir plan ortaya koyup, formül edilmesi,
4. Bomba uzman ve ekibinin, uygun toplum güvenlik kurumları ile olası hedef üniteleri arasındaki bağlantılarının temin edilmesi.

Tehdit Analizi; Olası bir terörist saldırısını önceden tahmin etmek için, potansiyel hedefleri tespit etmek, onların terörist saldırısına karşı cazibeleri ve saldırı karşısındaki hassasiyetini saptamak için, bir tehdit analizinin kılavuzluğuna başvurmak daha mantıklı bir yoldur. Özel ünitelerin tehdit analizlerine yönelmeye başlamadan önce, saldırının olasılığını saptamak ve bunu öncelikli bir görev haline getirmek için, her şeyden önce tehdit senaryolarına yönelmek gerekir. Burada analizi yapacak uzman ekiplerin, hangi terörist grupların o bölgede daha faal olduğunu, öncelikli hedeflerinin ne olabileceğini iyi bilmeleri gerekir.

(Empati; kendinizi teröristin yerine koyarak hedeflere bakın ve şu soruları kendinize sorun;

Bir saldırıyı nasıl planlardım?

Yaptığım plan nasıl engellenir?

Yaptığım eylemin kamuoyundaki etkileri vb. sorularla teröristlerin yapabilecekleri eylem planlarını tahmin etmeye çalışın.)

Ayrıca insan unsuru en başta olmak üzere, analiz yapan kişi, aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşları, teröristlerin tehdit edebileceği hedefler olarak görmelidir.

Havaalanları,

Askeri kuruluşlar ve mühimmat üreten fabrikalar,

Demiryolu ulaşimleri; metro, tren istasyonları vb. gibi,

Denizyolu ulaşım merkezleri; limanlar, barajlar, köprüler gibi,

Toplumsal otorite merkezleri; hükümet binaları, ibadethaneler, güvenlik birimleri, okullar ve üniversiteler, yabancı konsolosluklar, sendikalar,

Kamu yararına çalışan merkezler; hastaneler, petrokimya rafinerileri, elektrik dağıtım merkezleri, su dağıtım şebekeleri, yerel yönetim binaları,

İletişim merkezleri; telefon, televizyon, posta ve kargo taşımacılığı, gazete ve bilgisayar merkezleri,

Sosyal tesisler; eğlence salonları, stadyumlar, sinemalar, turistik bölgeler, türbe ve anıtlar, alışveriş merkezleri ve ikametgahlar.

İHBARLI ARAMALARDA HAREKET TARZI

- 1- Olay yerine en kısa yoldan hareketle ulaşın.
- 2- Bombanın bulunduğu yeri insanlardan arındırın.
- 3- Bomba yola yakın ise en az 100 metre yarı çaplı alan insanlara ve araç trafiğine kapatılın.
- 4- Meraklı izleyicileri uzaklaştırın.
- 5- Olayı görenleri tespit edilip emniyet güçleri ile görüştürülmek üzere bekletilin.
- 6- Çevre kordon altına alınarak bomba uzmanı dışında hiçbir görevlinin kordon içine girmesine izin vermeyin.
- 7- Özellikle basın mensuplarını yaklaştırmayın.

21-ŞÜPHELİ PAKET VE BOMBA İHBARLARINDA ARAMA YÖNTEMLERİ

Şüpheli Paket ve Kargolarda Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Şüpheli paketler değişik şekil ve ebatlarda olabilir,
- Paketin içinde ne tür malzemenin olduğu bilinmediğinden ağırlığından şüphe edilebilir,
- Paket üzerindeki gönderen alıcı, adres, ad-soyadı ve unvanlarda yazım ve harf hataları olabilir,
- Paket, alıcının çok yakın arkadaşları veya tanıdıklarından geliyormuş gibi gösterilebilir,
- Paket üzerinde kişiye özel, zata mahsus gibi ibareler bulunabilir,
- Paket üzerinde gereğinden fazla bant, yapıştırıcı gibi paketi sağlamlaştırıcı maddeler kullanılmış olabilir,

- Gönderen, paketi açacak olan kişiyi yönlendirmek amacıyla, açma yerini belirleyen taşıma kulpu, “üst taraf” ibaresi yazmış olabilir,
- Gönderen kişinin daha önce böyle bir paket gönderip göndermediği hatırlanmalıdır,
- Bu tür paketleri alan kişi, göndereni arayıp böyle bir paket gönderip göndermediğini teyit etmelidir.

UNUTMAYINIZ!

Birinci bombanın patlaması neticesinde yaralananlara yardım amacıyla gelen, vatandaşlara sağlık personeline ve güvenlik güçlerine yönelik daha fazla zayıat verdimek amacıyla ikinci bir bombalama eylemi de teröristler tarafından gerçekleştirilmektedir.

- Toplu taşıma araçlarında,
- Otobüs Terminalinde,
- Metro-Raylı Sistem ulaşım istasyonlarında,
- Havalimanlarında,
- Deniz ulaşım araçları ve iskelelerde,
- Stadyumlarda,
- AVM'lerde,
- Konser verilen alanlarda,

Terk edilmiş veya özellikle bırakılmış gibi görünen;

- Valiz,
- Çanta,
- El Bagajı,
- Poşet,
- Sırt Çantası,

gibi nesnelerin şüpheli paket olarak değerlendirilebileceğini unutmayınız.

- Bir şüpheli paket olayında en arzu edilmeyen şey paniktir,
- Şüpheli paketin bomba olabileceğini düşünerek, gereksiz paniğe sebep vermeden hareket edilmelidir,
- Soğuk kanlı ancak temkinli hareket etmeniz çevrenize güven verecektir,
- Pakete dokunmayınız, yerini ve şeklini değiştirmeye çalışmayınız.
- Açıkta duran paketin ne tür bir patlayıcı düzeneğine sahip olduğu bilinmediğinden yakınında veya çevresinde dolaşmayınız ve çevredekilerinde yaklaşmasını engelleyiniz,
- Bomba veya şüpheli paket açık alanda ise etrafından en az 100 metre kapalı alanda ise, mümkün olduğunca uzakta durulması gerektiğini unutmayınız,
- Çevrede fotoğraf çekenler var ise, çekmemeleri konusunda uyarınız, zira flaş etkisi bazı bomba düzeneklerinin patlamasına sebep olabilir,
- Şüpheli paketlere müdahale edebilmek için özel cihaz ve ekipmanlar gerektiğinden, Bomba Uzmanı olay yerine gelinceye kadar iç kimse şüpheli paket veya bombaya yaklaştırmamalıdır.

Şüpheli Paketle Karşılaşılması Durumunda Yapılması Gerekenler

- Panik yapmadan çevrenizde bulunan insanları duyarlı hale getirin,
- Polis İmdat 155 telefonunu arayarak şüpheli paketin bulunduğu adres ve konumu hakkında ayrıntılı bilgi verin,
- Şüpheli paketin bulunduğu bölgedeki insanları güvenli bir şekilde ve derhal uzaklaştırın,
- Meraklı kişilerin olay yerine giriş ve çıkışlarını önleyin,
- Olay yerinde ikinci bir şüpheli paket olup olmadığı yönünde belirleyici kontroller yapın,
- Çevre emniyeti sağlayan ve imha ile ilgili olarak çalışan kolluk kuvvetlerinin talimatlarına uyun,
- Şüpheli paketin yakın çevresinde ikinci bir bomba tehdidinin olabileceğini hiçbir zaman unutmayın.

İhbar yapılan yerin arama işlemlerinde;

a) Bina personelini tahliye etmeden arama,

1. Durum binadaki kişilere gayet soğukkanlı bir şekilde izah edilmelidir.
2. Her personel bulunduğu bürosunu, odasını veya dairesini iyice gözden geçirmelidir.
3. Yabancı bir cisim bulursa da, bulunmasa da durum Bomba Uzmanına bildirilmelidir.

4. Şayet şüpheli bir cisim görülmüşse, hiçbir şekilde yaklaşılmamalı veya dokunulmamalıdır. Hemen şüpheli paket veya cisim görüldüğüne dair uzman ekibe haber verilmelidir.

b) Binayı kısmen tahliye edip arama,

1. Daha önceden tespit edilen kilit personel veya etrafı iyi bilen kişiler binada kalmalıdır.

2. Diğer kişiler, şahsi eşyalarını (palto, çanta, paket v.b) aldıktan sonra bildirilen güzergâh ve kapıdan binayı terk edip, belirtilen mesafede beklemelidirler.

c) Binayı tamamen tahliye ederek arama,

1. İlk bakışta Bomba tehdidi nasıl ve ne şekilde olursa olsun insan hayatı için en doğru hareketin derhal ve tamamen binanın tahliye edilmesi gerektiği kanaatinin uyanmasıdır.

2. Bununla beraber tahliye işlemlerinin de bazı önemli emniyet tedbirleri almak gerekmektedir. Bu görüldüğü kadar basit bir uygulama değildir. Genel kural, personelin şüpheli cismin olduğu yere en uzak bir yerden tahliye edilmesidir. Ancak, teröristin amacı, can kaybı ve maddi hasarı arttırmak olduğu için, emniyetli görülen yerler de tuzaklanmış olabilmektedir. Bu yerler yangın merdivenleri, bina çevresinde park edilmiş otolar vb gibi yerlerdir. Bu gibi bölgelere teröristler daha kolay bomba yerleştirebildiklerinden dikkat edilmelidir.

BİNA ARAMALARI

Bina aramalarına genellikle olabilecek bomba tehditlerine müdahale edilirken baş vurulur. Hedefler ise; okullar, devlet binaları, ticari ofisler, ulaşım merkezleri, kamu binaları, turistik yerler, eğlence merkezleri, VIP personelinin katılacağı toplantı salonları vs. gibi tek veya çok katlı yerlerdir.

Bomba araması yapılırken dikkat edilmesi gereken ana kural;

1. Dış aramalar (Çevre Araması): Aramaya binaya en yakın bölgeden başlanmalı ve fiziki durum da göz önüne alınarak bina çevresinden yeteri kadar uzaklığa gidilmelidir.

Arama esnasında; Normal görüntüsü dışında bulunan her şeye özel bir dikkat sarf edilmelidir. (Giriş kapısı, çalılıklar, bahçe, pencere kenarlarına, çöp kutularına, havalandırma mazgallarına, yeni kazılmış toprak kalıntılara vb.)

2. İç mekân araması: Bina içi aramalarda; Risk taşıyan yerler tespit edilerek, öncelikli olarak aramaya buradan başlanmalıdır (Fuel-oil depoları, kalorifer dairesi, doğal gaz dağılım kofrası vb.)

Görevli veya çalışan personel tarafından yapılan aramalar esnasında sadece gözle fiziki arama yapılmalı, bulunan veya tespit edilen herhangi bir objenin veya paketin bulunduğu yer bomba uzmanının görebileceği bir şekilde işaretlenmeli ve derinlemesine inceleme yapılmamalı veya fiziki olarak temas (Dokunma, Şeklini Değiştirme, yer değiştirme gibi.) edilmemelidir.

ARAŞTIRMA EKİBİNİN SEÇİMİNDE ARANACAK ÖZELLİKLER

- 1- Soğukkanlılık,
- 2- Düşüncesiz ve kontrolsüzce hareket etmeme,
- 3- Heyecanlı olmaması,
- 4- Belirlenmiş kurullara uyabilme yeteneğinin bulunması,
- 5- Talimatlara uymada istekli olması,
- 6- Araştırma gerektiren bina veya tesise aşinalık,
- 7- Verilen görevi en iyi şekilde yerine getirme arzusunun olması.

17- TOPLU EYLEMLER KARŞISINDA UYGULANACAK HAREKET TARZI:

- a) Koruma ve güvenliğini sağladıkları alanlara girmek isteyenleri duyarlı kapıdan geçirme, bu kişilerin üstlerini dedektörle arama, eşyaları X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirme,
- b) Toplantı, konser, spor müsabakası, sahne gösterileri ve benzeri etkinlikler ile cenaze ve düğün törenlerinde kimlik sorma, duyarlı kapıdan geçirme, bu kişilerin üstlerini detektörle arama, eşyaları X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirme,
- c) 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 90 maddesine göre yakalama ve yakalama nedeniyle orantılı arama,
- d) Görev alanında, haklarında yakalama, tutuklama veya mahkumiyet kararı bulunan kişileri yakalama ve arama,
- e) Yangın, deprem gibi tabii durumlarında ve imdat istenmesi halinde görev alanındaki işyeri ve konutlara girme,

GESA ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ A.Ş

- f) Hava Meydanı, liman, gar, istasyon ve terminal gibi toplu ulaşım tesislerinde kimlik sorma, duyarlı kapıdan geçirme, bu kişilerin üstlerini detektörle arama, eşyaları X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirme,
- g) Genel kolluk kuvvetlerine derhal bildirmek şartıyla aramalar sırasında suç teşkil eden veya delil olabilecek ya da suç teşkil etmemekle birlikte tehlike doğurabilecek eşyayı emanete alma,
- h) Terk edilmiş veya bulunmuş eşyayı emanete alma,
- i) 1) Kişinin vücudu veya sağlığı bakımından mevcut bir tehlikeden korunması amacıyla yakalama,
- j) Olay yerini ve delilleri koruma, bu amaçla Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 168 maddesine göre yakalama.
- k) Türk Medeni Kanununun 981. maddesine Borçlar Kanununun 52. maddesine, Türk Ceza Kanununun 49. maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentlerine göre zor kullanma.

Önleyici Arama Yapılması:

Görev alanında, can ve mal güvenliğinin ve kamu düzenin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, taşınması veya bulundurulması yasaklanmış her türlü silah, patlayıcı madde veya eşyanın tespit edilmesi amacıyla detektörle, X-ray cihazından geçirerek veya Kanunda belirtilen durumlarda gerektiğinde üst araması yapılabilir.

Kamuya açık alanlarda üst araması, 24.5.2003 tarihli ve 25117 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır. Bu alanlarda özel güvenlik görevlilerince yapılacak

Üst araması genel kolluğun gözetim ve denetiminde yapılır. Arama sırasında yakalanan kişiler veya el konulan madde ve cisimler, yasal işlemi yapılmak üzere bir tutanakla genel kolluğa teslim edilir.

Arama kişinin aynı cinsiyetindeki görevli tarafından yapılır.

Tabii Afet Hallerinde Yardım Yükümlülüğü:

Özel güvenlik görevlileri, görev alanı içerisinde meydana gelebilecek yangın, deprem ve sel gibi tabii afetlerde arama ve kurtarma görevlerine yardımcı olmakla yükümlüdür.

Suçta El Koyma:

Özel güvenlik birimleri ve görevlileri, görev alanında bir suçla karşılaştığında suça el koymak, suçun devamını önlemek, sanığı tespit ve yakalama ile olay yerini ve suç delillerini muhafaza ve yetkili genel kolluğa teslim etmekle görevli ve yetkilidir. Bunlar genel kolluğun olaya el koymasından itibaren araştırma ve delil toplama faaliyetine genel kolluğun talebi halinde yardımcı olur.

22-HIRSIZLIK OLAYLARINDA UYGULANMASI GEREKEN KURALLAR:

1. Hırsızlık olayı tespit ettiğinde hemen olay raporu doldur ve vardiya defterine kaydet.
2. Hiç kimseye potansiyel hırsız muamelesi yapma.
3. Hırsızlık yapılan yerin ve bölgenin çevre emniyetini al.
4. Bu bölgede hiçbir yere dokunma ve dokundurma, parmak izlerinin kaybolmasına izin verme.
5. Proje yetkilisine haber ver. Derhal çıkış kapılarını kontrol altına al.
6. Emniyet ve GESA GÜVENLİK yetkilisine haber ver.
7. Proje Yetkilisinin vereceği özel talimatları uygula.
8. Hırsız ile karşılaştığında; Öncelikle can güvenliği emniyetini sağla, GESA GÜVENLİK yetkililerinden birine bildir ve yardım iste.
- Mümkün ise ;
 - a. Yakala ve enterne (pasifize) et.
 - b. Polise teslim et.
 - c. Proje yetkilisine ve GESA GÜVENLİK yetkilisine bildir.
9. Hırsız yakalamak mümkün olmaz ise ;
 - a. Projeye zarar vermektan kaçın.
 - b. Polise olayı bildir ve hırsızın eşkalini ver.

GESA ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ A.Ş

- c. Proje yetkilisine ve GESA GÜVENLİK yetkilisine bildir.
- d. Hasar ve kayıp raporu tanzim ederek ilgililere ver.

23-GÖREV BÖLGESİNDE MEYDANA GELEN TRAFİK KAZALARINDA YAPILMASI GEREKENLER

GESA Özel güvenlik görevlisi Sorumluluk bölgesinde meydana gelebilecek trafik kazalarında şu şekilde hareket etmelidirler;

1. Kazaya karışan araç/ araçların plaka numaraları kaydedilecek,
2. Sürücülerden araçlarını olay yerinden ayrılmalrı ve konularını değiştirmemeleri bildirilecek,
3. Trafik polisine (154) haber verilecek,
4. Proje yönetimine haber verilecek,
5. GESA güvenliğe haber verilecek,
6. Yaralı varsa acil yardıma (112) haber verilecek,
7. Kaza mahalli emniyete alınacak, trafik akışı varsa trafiğin sağlıklı devam etmesi için gerekli tedbirler alınacak.
8. Tehlike oluşturan durum varsa önleyici önlemler alınacak.
9. Yaralılar varsa öncelikle kurtarma sonrasında ilk yardım müdahaleleri yapılır.
10. Ambulansın gecikmesi ve yaralıların durumlarının ağırlaşması söz konusu olduğunda plakası kaydedilmiş araçla en yakın sağlık birimine gönderilecek.
11. Olay tespit tutanağı tanzim edilecek ve GESA Güvenlik Merkezine gönderilecek.
12. Sürücülerden araç ruhsatları alınacaktır.

24-YASAKLAR

- Özel güvenlik personeli, Kanun'da belirtilen koruma ve güvenlik hizmetleri dışında başka bir işte çalıştırılmaz.
- Özel güvenlik personeli greve katılamaz.
- Özel güvenlik görevlileri lokavt dolayısıyla işten uzaklaştırılmaz.

Özel güvenlik görevlileri Türk Ceza Kanunu'nun uygulanmasında memur sayılır. Bunlara karşı görevleri sebebiyle suç işleyenler devlet memurları aleyhine suç işlemiş gibi cezalandırılır.

Özel güvenlik görevlilerine valilikçe kimlik kartı verilir. Kimlik kartında görevlinin adı ve soyadı ile silahlı ya da silahsız olduğu belirtilir. Kimlik kartı görev alanı ve süresi içerisinde herkes tarafından görülebilecek şekilde yakaya takılır. Üzerinde kimlik kartı olmayan özel güvenlik görevlileri Kanunun 7. maddesinde sayılan yetkileri kullanamazlar. Özel güvenlik görevlileri görev alanı içinde ve süresince üniforma giyerler. Görevin ve iş yerinin özelliği nedeniyle gerekli görülen hallerde sivil kıyafetle görev yapmasına komisyon izin verebilir.

Hazırlayan: Ersin SÜLÜ